

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXIII (27).

Štev. (No.) 15

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

11. aprila 1974

Velikonočna meditacija

Velika noč je judovskega izvora. Krščanska velika noč je ohranila to ime, ker so vprav na ta judovski praznik bili dokončani temelji našega odrešenja in naše vere — s tragedijo na Golgoti in z glorio Vstajenja.

Mi Slovenci smo imeli vedno zelo malo stika z Abrahamovimi potomci. Po celem svetu so se razkropili, nas pa so se izogibali. Nekaj malega jih je bilo v Prekmurju, par družin v Ljubljani, to je vse. Nekateri so menili, da smo znali celo Jude „prejuditi.“ Vendar najdemo marsikaj obema narodoma skupnega.

Izraelska zgodovina je bila trda, kakor naša! Stoletja so bili v Egiptu državljani druge vrste in nazadnje sužnji. Zanje so izdali poseben zakon o genocidu: Vsi novorojeni izraelski otroci so bili zapisani smrti. Kaj ni bila tisočletna zgodovina našega naroda podobna? Vedno pod pestjo močnejših, pod oblastniki tujega jezika in boreč se s trdoživostjo za svoj obstoj! In, ali niso ob koncu zadnje vojne ljudje, ki so jim zmage pijane velesile poklonile naslov zmagovalcev, izvršile genocidij nad slovenskim mladim rodом, ki se je boril za svobodo?

Izraelce je božji čudež rešil suženjstva. Z veseljem so zapustili deželo, kjer so živeli njihovi očetje in pradedi in šli preko puščave v obljubljeni deželo, kjer se cedi mleko in med. Ali ni božji čudež pomagal tudi tisočem Slovencev, da so se rešili okrvavljene domovine in odšli v deželo „kjer se cedi mleko in med“, ki se imenuje svoboda. Huda je bila ta pot iz kreppljev morilskih bratov v krepplje lažnjivih zaveznikov. Marsikdo je že obupaval in omahoval, kakor Izraelci v puščavi, ko so bili brez kruha, brez vode in obdani od sovražnikov. Prišli so strašni dnevi izdajstva nad našimi možmi in fanti, ki so bili poginani trinogu v roke. Morila nas je skrb za nas in naše družine. Čutili smo da smo celemu svetu v napotje.

Pa je vendar prišel dan, ko smo mogli odpotovati v svojo „obljubljeni deželo“, svobodo. Je velika ta dežela: razteza se povsod, kjer ljudje še lahko svobodno dihajo, mislijo, govorijo in delajo, ne da bi se vsak trenutek bali zase in za svojo družino in imetje. To, da smo prišli v deželo svobode, nam je pomagalo, da smo se lažje ločili od lepote naše domovine in se sprizajznili z ozačjem velemest in hrupom tovarniških strojev.

Izraelci so prišli v svojo obljubljeni deželo, toda mleka in medu je bilo malo. Moralni so si v trdem delu in med neprestanimi boji s sovražnimi sosedi utrjevati svoj novi dom. Prav kakor mi! S skromno culico v roki in dostikrat obdani s nedoletnimi otroki, so nas nekje izložili z ladje na suho. V Kanadi, ZDA, Venezueli, Ekvatorju, Brazilu, Buenos Airesu, v Avstraliji in še marsikje. Začel se je boj, da bi ustvarili potrebne pogoje za mirno življenje, ki ga skoro celo desetletje nismo poznali. Hud je bil ta boj. Veliko je bilo treba pretrpeti in potrpeti, pa smo nazadnje le uspeli. Ne vsi enako in ne povsod enako, vendar lahko rečemo, da slovenski rod, ki se je rešil rdečega sovraga, danes nima le potrebnega kosa vsakdanjega kruha, ampak iz dneva v dan boljša svoj gospodarski položaj, ki v nekaterih primerih dosega že zavirljive višine. Tudi na socialnem in kulturnem področju v svobodi živeti Slovenci doprinašajo važen delež k pravilnemu razvoju našega naroda. Prišel bo čas, ko bodo sadovi v svobodi se razvijajočega kulturnega dela edini dokaz, kaj je slovenski narod čutil in mislil v času, ko mu je bilo to prepovedano v njegovi lastni hiši.

Ko se je v izraelski deželi začelo cediti mleko in med, so se začeli problemi. S prepričani se je začela krhati narodna enotnost in moč tako daleč, da so si kmalu deli iste dežele stali na-

Lesorez I. Bukovec

NAROČNIKOM, BRALCEM, PRIJATELJEM IN VSEM SLOVENCEM V SVETU, ZAMEJSTVU IN DOMOVINI ŽELI BLAGOSLOVLJENE VELIKONOČNE PRAZNIKE Z NEZLOMLJIVO VERO V VSTAJENJE SLOVENSKEGA NARODA

SVOBODNA SLOVENIJA.

sproti kot sovražniki ali kot manjvredni državljani. Iz sv. pisma vemo, kako so se gledali Judje in Samaritani. Galilejce, gori na severu so zaničevali imenitni jeruzalemčani kot zatohle gornjance „od koder ne more nič dobrega priti.“

Kakor pri nas! Slovenci smo bahavi, ne le pri kozarcu, kjer premoremo vse, ampak tudi sicer kar radi požvenkljamo z drobižem v žepu, kar radi si privoščimo rojaka, ki ni tam doma kot mi, ki malo po svoje zavija, pa je že predmet naših šal in omalovaževanja. Moderna beseda za to je dialog. Po starem so pri nas rekli: Pogovorimo se kot možje. Svojega mnenja in nesoglasja pa nikdar ne zamenjujmo s kričanjem, preziranjem, psovkanjem, sumničenjem ali celo z obrekovanjem, stvari, ki so se zadnje čase začele pojavljati tudi med nami in ki ne morejo imeti druge posledice, kakor škoda za skupno stvar, ki se marsikdaj ne da več popraviti.

Pustimo zdaj Jude. V zgodovini so opravili in opravljajo še nalogo, ki jim je bila določena. Dve tisočletji in še več je že, kar so izgubili svojo samostojnost in svobodo. Pregarjani so bili po celem svetu. Pomorili so jih milijone — in vendar so danes narod, ki stoji v ospredju svetovnih dogodkov. Slovenci imamo priliko učiti se od tega naroda — ne njegovih napač. Vendar njegove fanatične ljubezni do naroda in verskih izročil svojih pračetočev, ki jim je kljub vsemu pomagala ohranjati se iz roda v rod prav do današnjih dni.

Če smo mi iskreni Slovenci, nas mora zadržati in boju za našo bodočnost naš nepremagljivi optimizem, ki je tudi vodilna misel velikonočnih praznikov. Veliki petek in Velika nedelja morata

Kaj ni tudi med nami od vsega tega nekaj? Nas teži kakor drobček peska v čevlju in nas ovira v naši narodni in moralni rasti vse, kar ni stoodstotno naše in vedno je nekdo, ki nam to pove, četudi nam ne ugaja.

Bilo bi nenaravno, če bi hoteli biti kakor vrsta rekrutov, ki jim častnik ukazuje in ki ubogajo kot bi bili vltiti iz enega kosa. Kadar govorimo o svobodi, moramo predvsem priznati svobodo vsakomur, da pove svoje mnenje in izrazi svoje pomisleke in kritike. Moderna beseda za to je dialog. Po starem so pri nas rekli: Pogovorimo se kot možje. Svojega mnenja in nesoglasja pa nikdar ne zamenjujmo s kričanjem, preziranjem, psovkanjem, sumničenjem ali celo z obrekovanjem, stvari, ki so se zadnje čase začele pojavljati tudi med nami in ki ne morejo imeti druge posledice, kakor škoda za skupno stvar, ki se marsikdaj ne da več popraviti.

Pustimo zdaj Jude. V zgodovini so opravili in opravljajo še nalogo, ki jim je bila določena. Dve tisočletji in še več je že, kar so izgubili svojo samostojnost in svobodo. Pregarjani so bili po celem svetu. Pomorili so jih milijone — in vendar so danes narod, ki stoji v ospredju svetovnih dogodkov. Slovenci imamo priliko učiti se od tega naroda — ne njegovih napač. Vendar njegove fanatične ljubezni do naroda in verskih izročil svojih pračetočev, ki jim je kljub vsemu pomagala ohranjati se iz roda v rod prav do današnjih dni.

Če smo mi iskreni Slovenci, nas mora zadržati in boju za našo bodočnost naš nepremagljivi optimizem, ki je tudi vodilna misel velikonočnih praznikov. Veliki petek in Velika nedelja morata

La fiesta de la vida

Año tras año la cristiandad celebra la fiesta de la Resurrección del Señor. La Pascua es en su más profundo sentido un canto a la Vida, pues en ella se nos da el regalo de la promesa de vida eterna. El Alleluia es, a la vez que una invitación a la alegría, profunda y explosiva alegría cristiana, el anuncio de la culminación de la obra redentora de Cristo.

No por casualidad, la Pascua es también culminación, de la Semana Mayor. Sucede en tiempo a la Pasión. Tuvo que haber un Jueves Santo, con la oración en el huerto, un Viernes Santo, con la muerte en la cruz.

La enseñanza de la Pascua es pues una invitación al renunciamento, un llamado a la penitencia, para poder gozar de la alegría del Domingo. Invitación que va más allá del significado litúrgico o costumbrista. Llega a ahondar en toda nuestra vida, en las grandes decisiones y en la lucha cotidiana. Llamado a la oración, tan olvidada en nuestra vida y en nuestros días. Llamado a la pasión — imitación de Cristo. Seguimiento de Jesús que debe producirse en nuestra vida espiritual, y en nuestras actividades civiles, en el ámbito del trabajo, de la sociedad, de la patria.

En la medida en que el mensaje pascual — mensaje que comprende el llamado a tomar la cruz de Cristo, y el anuncio de la posterior alegría — llega a hacerse carne y verdad en los hombres, la sociedad podrá finalmente librarse del odio, la opresión, de los problemas que hoy la agobian. En igual medida podrá hacerlo nuestra patria, la comunidad que nos rodea en cada uno de nosotros. En ello encontraremos la alegría cristiana, y comprenderemos todo el inmenso significado del anuncio pascual: Cristo ha resucitado.

ITALIJANI VZTRAJNO OSPORAVAJO MEJO

Že smo poročali v številki 18 našega lista o izmenjavi not med italijansko in jugoslovansko vlado. Prva je protestirala 11. marca zaradi napisnih tabel v coni B. Jugoslavija pa je odgovorila 15. marca. Razvoj pa je šel drugače, kot sta prizadeti stranki pričakovali. Italijani niso računali, da bo njihova nota zadobila nekak mednarodni značaj. Jugoslovanska vlada pa je bila razočarana, ker je pričakovala, da jo bodo podprli italijanski komunisti, odnosno njihovi časopisi. Znova se je pokazalo, da so italijanski komunisti najprej Italijani in nato šele komunisti. Od vsega komunističnega tiska je v prid Jugoslavije napisal nekaj levičarski list, ki izhaja v Rimu „Paese sera“. Tudi socialistično glasilo „Avanti“ je previdno podprlo jugoslovansko stališče, medtem ko je bil komunistični dnevnik „L'Unita“ več kot previden, da ne bi pisal proti italijanskemu stališču.

Na tako stališče italijanskih komunistov je Jugoslavija reagirala tako, da je zavzela načelno trdnjše stališče v obrambo cone B. Začele so se protestne manifestacije ne le v Sloveniji ampak po vsej Jugoslaviji. Oddelek tankov jugoslovanske vojske je 23. marca obiskal Koper, poveljnika mornarice in letalstva pa sta izvršila nazor nad vojaškimi oporišči v Dalmaciji.

Ženevska konferenca

Jugoslovanski delegat na evropski konferenci o varnosti in sodelovanju v Ženevi dr. Djura Ninčić je Italijo obtožil, da na eni strani iz besedami podpira deklaracijo o nedotakljivosti meja, v praksi pa odreka Jugoslaviji suverenost med delom njenega ozemlja, kar pomeni grožnjo evropski varnosti in sodelovanju. Dr. Ninčić je še dodal, da je na žalost jugoslovansko-italijanska meja edina še preostala sporna meja v Evropi in to izključno zato, ker ima italijanska vlada del državnega ozemlja SFRJ za italijanskega.

Na te obtožbe je odgovoril vodja italijanske delegacije Farace in izrazil presenečenje, da je prišlo do nastopa jugoslovanskega predstavnika. Dejal je, da so z italijanskega stališča prav tako nedotakljive razmejitvene črte, ki jih predvidevajo dvostranski ali večstranski sporazumi, četudi niso te meje sad mirovnih pogodb. Ni pa pojasnil, kako naj se razume stališče italijanske vlade, da so sedanje meje nedotakljive, čeprav

biti naša simbola. Ni Velike nedelje brez križa in trpljenja.

Mi smo svoj Veliki petek že imeli v več oblikah. Nismo omahnili v največjih preiskunjah, ne omahujemo v najhujših. Da bi znali ohraniti ta zdravi optimizem, prosimo Gospoda od smrti vstalega.

K K

smatra Italija bivšo cono B slej ko prej za italijansko ozemlje.

Stališče jugoslovanske vlade

Na seji zveznega izvršnega sveta v Beogradu 20. marca je jugoslovanska vlada ugotovila, da smatra italijansko noto z dne 11. marca kot napad na suverenost in ozemeljsko nedotakljivost Jugoslavije, kakor tudi grob poiskus kršitve javnih sporazumov s katerimi je bila jugoslovansko-italijanska meja dokončno določena. Jugoslovanska vlada je to ugotovila, da se je prvič po letu 1954 zgodilo, da je italijanska vlada v uradnem dokumentu odkrito izrazila pretenzije do jugoslovanskih ozemelj, ki so po spomenici v soglasju pripadla Jugoslaviji. V tej zvezi je jugoslovanska vlada tudi ugotovila „da je Jugoslavija zavoljo miru in varnosti v tem delu Evrope s tem pa tudi na svetu, žrtvovala bivšo cono A nekdanjega svobodnega tržaškega ozemlja“.

Pri tej zadnji ugotovitvi, pa jugoslovanska vlada ni imela poguma in ga nikdar ne bo imela povedati pod kakšnimi pogoji in za koliko denarja je Tito in z njim jugoslovanska partija pristala na ukinitve Svobodnega tržaškega ozemlja in na njegovo razdelitev. Menimo, da je v tem skrit ves čas močan adut italijanskih vlad, ki jim je znano, na kakšen način je Tito sprejel predlog zapadnih zaveznikov o likvidaciji STO.

Italijanska vlada vztraja

20. marca je italijansko zunanje ministertvo posredovalo agenciji ANSA besedilo o jugoslovansko-italijanskih odnosih. Med drugim ugotavlja:

„Italijansko-jugoslovanska meja je določena z mirovnim sporazumom samo na delu med Pečjo, Medjo vasjo in Goličem, ni pa zaznamovana na področju v dolžini 24 kilometrov. Med Goličem in morjem, kjer so trije majhni prehodi, na katerih je Jugoslavija postavila kovinske table z napisi „SFRJ Jugoslavija — SR Slovenija“ je demarkacijska črta 2. člena londonskega memoranduma.

Italijanska stran je morala jugoslovansko stran opozoriti na kršenje londonskega memoranduma.“

V programski izjavi vlade pred parlamentom pa je predsednik Rumor ponovno poudaril, da bo italijanska vlada spoštovala „pravne in ozemeljske določbe ki izhajajo iz pogodb in sporazumov, vključno iz Londonskega sporazuma“, tako je s temi kakor drugimi besedami vztrajal pri noti italijanske vlade z dne 11. marca.

Pri vseh teh izmenjavah not in stališč pa je milanski „Corriere della sera“ pokazal na nesmiselnost odpiranja vprašanja takoimenovane cone B in svetuje: „Italijanska vlada bi morala imeti pogum dokončno urediti pravni položaj cone B, kjer — in to je nesporno dejstvo — živi 6.000 Italijanov ter 80.000 Jugoslovancev.“

Georges Pompidou umrl

KANDIDATI ZA NASLEDNIKE

Po daljšem bolehanju, ki ga je moško prenašal, je umrl 62-letni predsednik Francije Georges Pompidou, prvi naslednik velikega de Gaullea. Pompidou se je v času svojega vladanja trudil, da bi z vsemi silami sveta postavil primerne odnose in tako Franciji zagotovil položaj, ki ga je dosegel de Gaulle. Obiskoval je USA, Rusijo, Nemčijo in tudi Anglijo, česar de Gaulle ni hotel storiti.

Njegova smrt ni samo vprašanje negotovosti, ki se zbira nad Francijo, ampak tudi velik udarec za evropsko skupnost, ki jo zdaj teži sprememba vlade v Angliji in nestalnost v Italiji pa nejasnost Brandtove politike v Nemčiji.

Politične spremembe v Libiji

KHADAFYJEVI POLITIČNI MANEVRI

Nenadno je Odbor revolucionarnega poveljstva, ki vlada Libiji od leta 1969, ko je bil odstavljen kralj Idriss, objavil, da se bo dosedanj predsednik odbora polkovnik Moammar Khadafy posvetil ideološkimi in organizacijskim problemom, obdržal pa tudi poveljstvo nad vojsko. Vodstvo politike je prevzel predsednik vlade major Abdel Salam Jaloud.

Khadafy je za pok. Nasserjem najbolj znan ideolog arabskega gibanja in ga kljub raznim svojevrstnostim smatrajo za enega najbolj privlačnih oseb v arabskem svetu. 32-letni polkovnik je bil rojen leta 1942 v neki puščavski naselbini, obiskoval je ljudsko in srednjo šolo ter se vpisal na vojaško akademijo. V devetih mesecih je pripravil državni udar in 1. sept. 1969 odstavljal kralja. Takrat je bil že stotnik. Za polkovnika

Med kandidati za naslednika omenjajo: Jacques Chaban-Delmas, 59-letni politik, de gaulist, ki ga je Pompidou odstavil kot predsednika vlade v letu 1972, češ da ima premočen karakter. Valery Giscard D'Estaing, 48-letni finančnik, pripada Krogu svetovnega Kapitala, politično pa eni izmed frakcij degaullizma. Pierre Messmer, 58-letni zun. minister, ki je znan po svojih debatah s Kissingerjem. Francois Mitterrand, 57 letni socialistični politik, ki utegne združiti vso levico proti vladajočemu režimu degaullovcem.

Volitve bodo 5. maja. Če nihče ne bo dobil zadostnega števila glasov, bodo ponovno volili 19. maja.

so ga imenovali kmalu po zmagoviti revoluciji.

Znan je postal še posebej takrat, ko je irskim revolucionarjem (IRA) hotel pokloniti denar za vzdrževanje in orožje pod pogojem, da zapuste katolicizem in se spreobrnejo v mohamedance. Tudi je zagrozil, da bo poslal libijske čete na Filipine, kjer naj bi pomagale tamošnjim muslimanom v njih boju za svoje pravice. Khadafy je tudi izgnal iz Libije kolonije naseljencev, največ italijanskih; odpravil je ameriška in angleška oporišča, dosegel silno povišanje cen petroleja na svetovnem trgu in poudarjal večinske deleže raznih petrolejskih družb. Dosegel je večjo povezavo med Libijo, Sirijo in Egiptom, ni pa mu uspelo združiti v eno državo najprej Libijo z Egiptom in potem Libijo s Tunisom.

Goriška in Primorska

PROTESTNI RESOLUCIJI IN ZAHTEVA PO SLOVENSKI TV

Zveza slovenske katoliške prosvete je imela 11. marca v Gorici svoj letni občni zbor, kjer so pregledali delo preteklega leta in pripravili načrte za naprej. Poleg tega pa so udeleženci občnega zbora poslali dve protestni noti, eno videmskemu prefektu, drugo pa šolskemu skrbniku v Vidmu. V noti poudarjajo udeleženci, da še vedno ni preklicana udeležba višjih oblasti za pouk v slovenščini v občini Brdo v Beneški Sloveniji. Zato protestirajo proti nedemokratičnemu in krivičnemu ukrepu, ki krši pravico državljanov slovenske narodnosti do izobraževanja v materinem jeziku. Zahtevajo, da se preklic omejen ukrep in da se s tem popravi krivica slovenskim prebivalcem občine Brdo (italijansko Lusevera).

Istočasno so na občnem zboru razpravljali o zakonskem osnutku o presnovi slovenske radijske postaje v Trstu in o ustanovitvi televizijske postaje v slovenskem jeziku za prebivalce dežele Furlanija-Juljska krajina. Predstavniki v Zvezo vključenih društev so soglasno podprli pobudo slo-

venskih svetovalcev v deželnem svetu. Zahtevali so takojšen sprejem zakonskega osnutka v deželnem svetu, da Slovenci čimprej dobijo pravico do lastnih televizijskih oddaj, slično kot jih ima nemška manjšina na Južnem Tirolskem in kot jih pripravljajo za Francoze v dolini Aosta.

PRIMORSKA POJE

V Kulturnem domu v Trstu je 16. marca nastopilo 10 zborov z obeh strani meje. Nastopili so Fantje izpod Grmade, moški zbor „Valentin Vodnik“ iz Doline, mešani zbor „Lojze Bratuž“ iz Gorice, mešani zbor „J. Gallus“ iz Trsta, moški zbor „Vasilij Mirk“ s Proseka ter še zbori iz Kobarida, Vogrškega in Vrtolje. Koncert je bil prvi od sedmih, ki jih bodo pripravili v raznih krajih Primorske.

SLOVENSKA DEMOKRATSKA ZVEZA V POKRAJINSKEM SVETU

Pred kratkim je v goriškem pokrajinskem svetu nastala kriza, ker so socialisti izstopili iz pokrajinskega odbora. Ker je bila nevarnost, da rimska vlada zaradi tega pokrajinsko

Mednarodni teden

SEF GENERALNEGA STABA izraelske vojske David Elazar je odstopil in izjavil, da na položaju ne more vztrajati več, ker se je preveč našopirilo mnenje komisije, ki je ugotavljala krivdo posameznih vojaških poveljnikov v vojni z Egipčani lansko leto.

ABESINSKI VOJAKI se še vedno niso pomirili v svojem revolucionarnem razpoloženju. Medtem pa je vlada — kot pravi — večino najbolj kričečih že spravila s poveljniških mest.

VENEZUELSKI ZASTOPNIK pri BID-u Hurtado je predlagal ustanovitev posebnih zavodov v okviru te banke, ki naj bi služili predvsem potrebam latinske Amerike. Hurtado meni, da bi iz banke morala pravzaprav nastati prava skupna latinskoameriška bančna ustanova, ki bo vse države v tem področju povezavala kot enakopravne z drugimi industrijsko dobro razviti državami, članicami BID-a.

PAVEL VI. je sprejel novega čilskega poslanika Hektorja Riesle in poudaril svoje razumevanje za čilski narod spriču sprememb po padcu Allendejeve vlade. Riesle mu je odvrnil, da je mirno sožitje in dosega skupnega blaga mogoča le tako, da se najprej „obnove moralne vrednote“. Svoboda je možna, kjer vladata medsebojno spoštovanje in bratstvo. Poudaril je tudi, da se bo vlada trudila izpeljati obnovev dežele tako, da bodo čim manj prizadeti revni sloji prebivalstva.

V LAOSU je nastopila nova koalicijska vlada, katere predsednik bo dosedanji, zahodno usmerjeni princ Souvanna Phouma, podpredsednik pa njegov polbrat, politično pristaš levičarskega gibanja Pathet Lao, princ Souphanouvong.

vlado interviniira in ji postavi komisarja, kar bi pomenilo konec demokratičnega vodenja goriške pokrajine, sta Italijanska krščanska demokracija in Socialna stranka povabila Slovensko demokratsko zvezo za sestavo nove upravne večine. SDZ je to povabilo sprejela, zavedajoč se važnosti tega koraka. Seveda je SDZ ob tem važnem koraku odločno zahtevala sprejem svojih glavnih programskih točk, ki zadevajo seveda predvsem zaščito slovenske manjšine na Goriškem. V pogajanjih za vstop v pokrajinski odbor je predložila vrsto glavnih zahtev, ki naj jih novi pokrajinski odbor uresniči v zadnjem letu upravne dobe. SDZ je v pokrajinskem odboru sprejela resor za šolstvo in turizem; ta resor je izbrala sama z namenom, da bi na tem področju zastavila vse sile tudi v dobro slovenskega življa v goriški pokrajini. Seveda se SDZ zaveda, da vseh zastavljenih nalog ne bo mogla izpeljati, ne samo zaradi raznih političnih razlogov, ampak tudi zaradi kratke dobe, s katero bo novi odbor razpolagal, vendar bo skušala čimbolj koristiti slovenski skupnosti, obenem pa hoče dokazati, da se zaveda resnosti odgovornosti sodelovanja z drugimi strankami v pokrajinskem svetu.

poklican iz Argentine dotedanji nuncij, msgr. Zanini, so se opazovalci takoj pričeli spraševati, ali ni morda to odgovor Vatikanu na zavlačevanje argentinske vlade v imenovanju poslanika. Msgr. Zanini je zapustil Argentino 22. marca, in od tedaj je vodil posle tajnik nunciature. Sedaj pa je iz Brazila prispel msgr. Pablo Giglio, ki bo vršil funkcije poslovodečega tajnika.

Resni študiji tega položaja sicer kažejo na drugo plat problema. Cerkevna oseba, katero je Vatikan mislil imenovati za nuncijskega v Argentini bo do nadaljnjega ostala na dosedanjem mestu. Preden se pa poišče drugo, ki bi lahko odgovarjala potrebam argentinske nunciature, bo preteklo še nekaj časa. Vsekakor so resni opazovalci soglasni, da pri izbiri nuncijskega pušča v ozadju razmere do argentinske vlade, in polaga večjo važnost na tekoč dialog med Svetim sedežem in argentinskimi škofi, to je na cerkveno in ne na politično funkcijo nunciature.

Škofje in vlada

Če se sedaj povrtno v „notranje razmerje“ med Cerkvijo in državo, omenimo v začetku, položaj v argentin-

„Vse pregrehe so proti pameti, kot se vse kreposti s pametjo prav usmerijo.“

Sv. Tomaž Akvinc, 2-2, 119, 3 ad 3

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Kot pravilno sodi večina političnih opazovalcev, je zaznati v vladnih krogih, bolj točno v neposredni bližini pred sednika republike, neko nujo po čim hitrejši ureditvi političnega in gospodarskega življenja, po čim hitrejši rešitvi številnih problemov, ki se porajajo na različnih področjih. Ta naglica naj bi imela zvezo s potovanjem, ki naj bi ga sredi letošnjega leta (nekateri opazovalci menijo da že v maju) opravil predsednik general Perón. Cilj tega potovanja naj bi bila Evropa, pravilno Spanija, kjer naj bi predsednik ostal nekoliko daljšo dobo, iz zdravstvenih razlogov.

Odsev poizkusa hitrejše rešitve problemov, se konkretno pozna na različnih poljih. Na socialnem, npr., je treba ponovno omeniti liter Perónov poseg v delovanje „velike paritetne komisije“, ko ta ni prišla do zadovoljnih rezulta-

BOLIVIJA bo odslej računala plin, ki ga izvažata v Argentino, po dnevnih cenah na svetovnem trgu. Sedanje dnevene dobave — 150 milijonov kubičnih čevljev — nimajo še določene cene. Prejšnje dobave je Argentina plačala po 35 dolarskih centov vsakih 1000 kub. čevljev.

IZRELICI so ponovno začeli z letalskim bombardiranjem sirijskih enin, ki so se vtihotapile preko Hermona.

NIXONA dolžijo, da je del denarja, ki mu ga je poklonil milijonar Howard Hughes za volilno kampanjo, podaril svojemu bratu Donalu in svoji tajnici Rose Mary Woods. Hughes je takrat poklonil 100.000 dolarjev.

Anglija in SET

NOVI KRITERIJI RAZMERJA

James Callaghan, angleški zun. minister, je izjavil, da bo Anglija zahtevala boljše pogoje za svoje sodelovanje v Evropskem skupnem trgu. Nova laboristična vlada je namreč mnenja, da je bil pri pristopu Anglije v Januarju 1973 premalo upoštevan angleški pogled na sodelovanje. Če bo, tako pravi Callaghan, skupnost sprejela vsaj bistvene točke sprememb pri sodelovanju, potem bodo te predložili narodu v odobritev. Angliji ni nič všeč stanje sedanjih odnosov med S. E. T. in USA. Dasi je Callaghan govoril precej na splošno, je vendarle omenil najbolj boleče točke: cene poljedelskih produktov z evropskega področja so previsoke. Angliji se ne bi smelo prepovedati uvoza bolj poceni produktov iz dežel britanske skupnosti odnosno dosedanjih dobaviteljev. Tudi angleški prispevek pri vzdrževanju SET je previsok in ga je zato treba zmanjšati. Prav tako se je nujno dogovoriti o novih kriterijih valutnega razmerja, preden bi pristopili k zadnji etapi uvedbe enotnega denarja za ves Evropski skupni trg.

skí škofovski konferenci, kjer naj bi prevladovala srednja tendenca kar se tiče socialnega ozira. Naj pa bi bila večina argentinskih škofov protiperonistična (ali boljše, neperonistična). Ob nastopu vlade, kot smo že omenili, je velik del škofov podal izjave solidarnosti z voljo ljudstva, in zahteval od vernikov in državljanov sploh sodelovanje s skupnim naporom ljudstva.

Doslej ni bilo težjih problemov, a nekateri krajevni dogodki (npr. v La Rioji) so pokazali, da kaj lahko pride do napetosti. Nek nejasen dogodek v Córdoba (streljanje na nadškofijo in ostra reakcija kardinala Primateste) je vzbudil pozor. Vendar je najdlje prišel buenosaireski koadjutor, proti kateremu je nastal odpor v raznih vladnih krogih.

Msgr. Juan Carlos Aramburu (koadjutor s pravico nasledstva), ki ga opazovalci štejejo za „neperonista“ (ali protiperonista?) je v svojem postnem pastirskem pismu napisal med drugim sledeče: „V socialnem oziru se še vedno ni prišlo do potrebne velike resnice soživlja in sprave; v ekonomskem oziru se ne sprejmejo ali se ne izpolnju-

tov. Enako je napoved delovanja paritetnih komisij v prihodnjem letu 1975 vsaj delno pomirila sindikaliste, ki so se bali, da bi vlada, za dalj časa uknila veljavnost tozadevnega zakona. Prav tako pa je vlada tudi že rešila problem povišice upokojencem. Pretekli teden je predsednik sam objavil količine povišic. Minimalna pokojnina je prišla do 1000 novih pesov; minimalna penzija 750.— novih pesov, povišice pa so prišle do višine 75,66% v primeri z majem lanskega leta. Določeno je bilo tudi, da se bo upokojencem višina dohodkov aktualizirala junija meseca vsakega leta.

Kljub temu pa, da so gospodarski problemi veliki, Peron nima namena spremeniti tozadevne politike. Nasprotno. V ponedeljek 8. t. m. je ob zaključku kongresa argentinskih gospodarskih ustanov zardil, da vlada nikakor „ne bo spremenila gospodarskega reda“, niti nima namena uvesti sprememb v vladni ekonomski ekipi. Je to priznanje in daljnji „blagoslov“ gospodarskemu ministru Gelbardu.

Drugo področje, ki pa vlado skrbi, je prevratna gverila. Na sestanku, ki ga je imel pretekli petek Perón s politiki raznih opozicijskih strank, je med drugim naznanil, da ima vlada v pripravi temeljit načrt za dokončno iztrebljenje nasilnosti. Vladi gotovo ne ugaia in ji škodujejo na ugledu izbruh kot umor enega izmed vodij podjetja FIAT v Córdoba, ali nenehni napadi na vidne sindikalne, politične in gospodarske osebnosti na področju San Nicolás, kjer je bilo v zadnjih dvajsetih dneh osem ubojev.

Ko smo že omenili sestanek predsednika s politiki, povejmo še, da so se tega sestanka ponovno udeležile pretežno levičarske opozicijske stranke. Dialog je bil prijateljski in se je zaključil s klasičnim asadom.

Razmerje vojske do vlade, je tudi ostalo, in bo do nadaljnjega, nespremenjeno. To je bilo vidno zlasti ob slavnosti poslovitve upokojenih višjih oficirjev vojske. Slavnost je bila v petek 5. t. m. Sintomatičen je bil govor glavnega poveljnika gen. Anave, še bolj pa bivšega glavnega poveljnika in bivšega predsednika države gen. Lanussea. Ta je v svojem govoru zardil, da je 25. maja lanskega leta zmagala vojska, ker je zmagal narod. Zahteval od vojske vsaj podporo vladi, ki je resnična predstavica ljudske volje. Je pa končno tudi omenil potrebo, da vojska brani „ustavo“ in argentinske „institucije“. Je bil morda to poziv proti ustavni reformi.

Prav ustavna reforma delo skrbi politične opazovalce. Ti pravijo, da nihče (niti vladni krogi) ne ve, v čem naj bi bila ta sprememba. Vlada je po napovedi notranjega ministra medtem že izdala dekret za ustanovitev posebne komisije, ki naj med političnimi strankami, javnimi ustanovami, študijskimi krogi, sindikati in drugimi krogi izvede obširno študijo glede mnenja argentinske javnosti o ustavni spremembi.

jejo hvalevredni dogovori o boljši razdelitvi in soudeležbi dobrin; v političnem se ne brzdajo slast in tekma za oblast; v moralnem oziru se ne vidi jasno neka splošna skrb iskrene ureditve delovanja in vedenja do poštenih ciljev.“ Ali so te besede msgr. Aramburaja drnile vlado?

Za boljše razumevanje sedanjega in bodočega položaja omenimo, da msgr. Aramburja nikakor ni mogoče označiti za skrajneža, nasprotno. Za časa vojaške vlade, ko je bila najhujša gonja proti duhovnikom tkim. tretjega sveta, je le njegova umirjenost rešila, da ni prišlo do razkola v Cerkvu. Sedaj se je večina teh duhovnikov (kot takrat) izrekla za Perona (med njimi tudi o. Mujica), medtem ko le majhen del gre bolj na levo. Večina je zastupila revolucionarne proglaše in se vsaj zaenkrat zadovoljila z doseženim.

V koliko to vpliva na razmerje vlade do Cerkev, in kakšno bo to razmerje v bodoče, je po mnenju opazovalcev več odvisno od vlade kot od Cerkev. In vlada bo morala na tem področju gotovo postopati kaj previdno.

Zakulisje razmerja Cerkve-države

DO NOVEGA RAVNOVESJA V ARGENTINI?

Nedvomno je, da v političnem ravnovesju, prav kot v političnih napetostih, v svobodnih zahodnih državah, Cerkev igra eno važnih vlog. Hote ali ne, predstavlja enega izmed stebrov, na katerem stoji stavba politično socialnih institucij.

Ta politična vloga Cerkev, je bila pogosto zelo vidna v zgodovini latinske Amerike, pa tudi v Argentini. In v tem svojstvu je treba gledati Cerkev še dalje, čeprav se po Vatikanskem koncilu, ter po raznih škofijskih konferencah v poznejši dobi, skuša posvetiti izključno duhovnim problemom današnje družbe. Ta ekskluzivnost pa je praktično nemogoča v danih okoliščinah današnjega sveta.

V Argentini ima Cerkev poleg tega svojo lastno politično tradicijo. V prvih letih osamosvojitve, in še dolga leta po tem, so razni duhovniki in redovniki igrali tako odločilne vloge, da niti strogo protiverška zgodovina ne more mimo njih, ne da bi jim dala zasluženo priznanje.

Vlada in Vatikan

Če pa gremo na novejšo dobo, je vsem še dobro v spominu, položaj, ki ga je zavzela Cerkev v Argentini za časa druge vlade generala Perona. Gotovo je bil to eden važnih činiteljev padca leta 1956. In tega se zaveda danes tako vlada, kot cerkveno vodstvo. V tem smislu je bilo opaziti mnogo dobre volje v začetkih sedanjega vlade in obeh straneh.

Vendar se je, po mnenju opazovalcev, pojavil na nebu teh medsebojnih razmerij, prvi oblak. Ali vzrok sega v leto 1972 in v Rim. Tedaj, v dobi potovanja generala Perona v Argentino, je bila njegova želja, da bi bil sprejet pri Pavlu VI. Vendar ga je obiskal msgr. Casaroli, ki naj bi mu baje razložil nemoč tega sprejema. Dejstvo je, da od svojega nastopa v maju 1973 niti po nastopu Perona v oktobru lanskega leta, Argentina ni imenovala svojega poslanika v Vatikanu.

Ko je bil pred dobrim mesecem od-

ALEKSANDER SOLŽENICIN

VELIKONOČNA PROCESIJA

Poznavci umetnosti trde, da ni nujno, da umetnik opisuje vse tako, kakor je v resnici bilo. To da se da doseči tudi z barvnimi fotografijami. Umetnik pa naj s krivimi linijami pa s kombinacijami trikotnikov in kvadrati izrazi samo to, kar je bistveno v predmetu, ne pa predmeta samega. Toda jaz dvomim, da bi barvna fotografija mogla zajeti to, kar je bilo bistvenega v obrazilih udeležencev velikonočne procesije v patriarhijski cerkvi v Predkliniku pol stoletja po Revoluciji, in tudi ne, da bi jih mogla zajeti v eno celoto. Toda tudi slika, opisana z navadnim jezikom (in celo brez pomoči trikotnikov) sodobne velikonočne procesije, nas more poučiti o marsičem.

Pol ure prej, preden so začeli zvoniti zvonovi, je bil prostor pred vhodom v cerkev Spremenjenja videti zelo nedostojen ter nas je spominjal na zabavišče v kakšnem oddaljenem industrijskem mestu v soboto zvečer. Dekleta v pisanih ogrinjačih in šalih ter v smučarskih hlačah (resnici na ljubo bodi povedano, da so nekatera nosile tudi krila), se sprehajajo naokrog v bučnih skupinah po tri ali štiri. Skušajo se preriniti v cerkev, pa je zelo težko, ker so stare ženske zavzele tu prostor že zgodaj zvečer; pa so začele dekleta vriščati, tako da so jih zmerjale od samih cerkvenih vrat. Tedaj so začele pred vhodom pohajkovati, breobzirno vpiti, kličejo druga drugo, in zijajo na zelene in rumene ter bele sveče pred ikonami na cerkvenih zidovih ter na grobeh episkopov in protorejev. Mladenci, od lepo oblikovanih velikih silakov do mršavih slabičev, vsi do zadnjega so izražali drzkost v obrazih. (S čim naj se pohvalijo? Z umetnostjo hokeja na ledu?) Vsi imajo kape na glavi, v kolikor pa je kdo golovglav, ni tega treba pripisovati posvečenemu prostoru, kjer se nahajajo. Skoraj vsak četrti med njimi je pod vplivom alkohola, vsak deseti pijan, polovico pa jih kadil na odvraten način, s cigareto, prilepljeno na spodnje ustnice. Ni še cerkvenega kadila, pa se namesto njega kade kolobarji sivosinjšega cigaretne dima pod velikonočno nebo. Pljujejo na asfalten tlak pred cerkvijo, porivajo drug drugega in vrišče ter žvižgajo. Nekateri kolnejo, drugi pa poskakujejo po godbi žepnega radioaparata. Spet nekateri se gnavijo z Jekleti, pa jih nato podajo iz rok v roke. Fantje se ozirajo naokrog s surovimi izrazi, kot da bodo vsak čas potegnili nože. Kakor hitro bi se začeli obdelovati z noži, bi kaj lahko napadli tudi vernike, kajti razpoloženje teh fantalinov nasproti vernikom ni navadno razpoloženje mladih proti starim, ampak so v razmerju do njih kakor gospodinja proti — muham.

Velikonočno jutro v Brdih

Med češnje cvetoče in breskve in trte Jezus gre.

Skroz jutranji mrak mu tih je korak kot misli, ki v noč bedé.

Čakala so polja, čakali so griči, domovi in srca tri dolge dni...

Zdaj hodi med njimi svetel, povelčan in milost nebeško deli.

Kar v češnjavih gajih je vstalo vonjav, vse preko stezic in rosnih trav zbera se krog Njega v dišeč pozdrav.

Sam Stvarnik mogočni nad stvarstvom se čudi: „Ta zemeljski raj!“

O, človek, poklekni, ko zdaj gre v življenje! Za križ, za vstajenje mu hvalo daj!

Ljubka Šorli

Toda do nožnih obračunavanj ne pride, kajti tu so trije ali štiri policaji, samo toliko, da imajo dogodke pod nadzorstvom. Fantje ne kolnejo več glasno, pač pa med navadnim govorjenjem. Tako policija ne krši zakona in se celo smejlja z odobravanjem tej novi generaciji. Policija jim tudi noče iztrgati cigaret iz usta, potegniti pokrival z glav, kajti tudi ta prostor pred cerkvijo je javen prostor in brezverstvo je danes zaščiten z ustavo.

Verniki, ki so napolnili prostor od polovice preddvora do cerkvenih zidov, se ne drznejo protestirati, temveč se samo ozirajo okrog v strahu, da jih kdo lahko ubode z nožem, ali pa, da jih prisili, da jim dajo svoje ure, s katerimi ugotavljajo čas Kristusovega Vstajenja. Tukaj zunaj cerkve je ta vrtoč glava množica po številu večja, kakor pa je pravoslavcev, ki so izročeni terorju in stiskani bolj kakor v času tatarskega suženjstva. Tatarski namreč niso poskušali ovirati vernike pri jutranji službi božji Gospodovega Vstajenja.

Ta mladina ne gaji zakona. Dasi se ponaša nasilno, se vendar ne preliva krvi. Njihove ustnice, oblikovane v prisilni gangsterski smeh, njihovo nesramno pomenjkovanje, njihovo glasno norčevanje, namigavanje in njihove umazane šale, njihovo kajenje in pljuvanje, vse to, skupaj vzeto, je smešenje Kristusovega trpljenja, ki se s takim dostojanstvom slavi nekaj korakov vstran. Drzko in surovo ponašanje teh slinastih pobalinov hoče izraziti samo to, kako prezirljivo gledajo na svoje starše, ki se držé še navad svojih pradedov.

Med verniki je opaziti tudi par židovskih obrazov. Morda so postali novi kristjani, ali pa so samo tu kot gledavci. Oprezno se ozirajo naokrog, kot da tudi oni pričakujejo velikonočno procesijo. Mi vsi kolnemó žide, oni so nam tm v peti.

Bilo bi dobro, da pogledamo malo okrog sebe, da vidimo, kakšno pokolenje Rusov smo vzgajali. To zdaj niso več borbeni ateisti iz tridesetih let, ki so nasilno iztrgali velikonočno pasho iz rok ljudstva, skakajoč in vriščeč okrog predstavljajoč hudiče. Ta novi rod ni več koristen, je — radoveden: tekma hokeja na ledu v televiziji je že minula, a nogometna tekma se ni pričela, zato jih je k cerkvi pripeljalo dolgočasje. Odrivajo vernike vstran kot da so neke vrste slamnate vreče in zmerjajo cerkev kot trgovsko ustanovo, na drugi strani pa iz bogve kakšnega vzroka kupujejo — sveče.

Ena stvar pa ni obrazložljiva: na prvi pogled so nepovezani med seboj, toda intimno se dobro poznajo in drug drugega kličejo s krstnimi imeni. Kako, da je videti, kakor da so vsi dobri prijatelji? Morebiti vsi ti delajo v isti tvornici? Ali jih morda le take priložnosti povežejo med seboj kot člane kakšne framasonske lože?

Zazvoni nad našimi glavami; toda nekaj ni v redu. Zvoni nekako počeno, namesto globoko in glasno. Zvon zvoní, da napove procesijo. Sedaj se prav za prav dogodki šele začnajo razvijati. Pa ne od strani vernikov, temveč od strani teh mladih kričačev, ki so doslej tavali po prostoru v majhnih skupinah. So v neki ihti, čeprav nimajo pojma, kaj hočejo in kam naj se usmere, da bodo prišli bliže k procesiji. Zazigajo rdeče velikonočne sveče, s katerimi demonstrativno prižgo potem cigarete. Zbirajo se v gomilo, kot da pričakujejo, da se bo začel fokstrot. Edino kar manjka tem našim raskuštranim dolginom je to, da nima vrčkov piva, da bi odličali pene na grobove.

Prva vrsta procesije že stopi skozi cerkvena vrata v blagi spremljavi zvonov. Dva laika gresta pred začetkom in prosita okoli stoječe, naj po možnosti napravijo malo prostora. Tri korake za njima gre starejši plešast cer-

kovnik in nosi težek svečnik. Pazno gleda na svečnik, da se ne nagne, obenem pa se ozira tudi na ljudi na eno in drugo stran v nekem strahu; s strahom cerkovnika, da se lahko pripadniki nove družbe prerinejo do njega, ga napadejo in premlatijo... Gledavci na straneh to opažajo in čutijo intuitivno njegovo bojazen.

Dekline v hlačah drže sveče, in fantalini s cigaretami v ustih, s kapami na glavi in v odpetih sukničih, nekateri z nezrelim neumim izrazom popolnoma neutemeljene samozavesti, drugi s preprostimi lahkovernimi obrazi: vsi ti morajo biti na moji sliki, stisnjeni v eno celoto, ko gledajo prizor, ki se nikjer in za noben denar ne more videti. Za nosivcem svečnika stopata dva človeka z banderi. Pa tudi ta dva, namesto da bi šla v primernem razmaku, se držita drug drugega od strahu...

Za njima prihaja deset žensk v parih z debelejšimi gorečimi svečami v rokah. Tudi te morajo biti na sliki. To so starejše ženske, ki so izrazi v obrazih, ki niso od tega sveta, pripravljene, da dajo tudi življenje, če jih kdo napade. Dve med njimi sta mladi dekleti, istih let kakor one, ki so zunaj v skupinah s fanti, toda kako lepa in svetla sta njuna obraza! Deset žena, ki stopajo v strnjenih vrstah, pojo, drže se dostojanstveno, kakor da se ljudstvo okrog njih kesajoč se križa, moli in pada na kolena. Ne čutijo dima cigaret, njihova ušesa ne slišijo nesramnih pripomb, podplati njihovih nog ne čutijo, da so cerkveno preddvorje spreminili v prostor za ples in zabavo.

In tako se začne procesija. Neka nervoznost zajame vse in nemir preneha za hip.

Za ženami prihaja sedem moških, duhovnikov in diaconov v sijajnih duhovniških oblačilih. Ker ne gredo v koraku in so zbrani v skupino, se zapletajo in nimajo niti dovolj prostora, da bi mogli mahati s kadilnicami, ali da bi mogli dvigniti konce epitrahilja v znamenje blagoslova. To naj bi bila procesija, katere bi se udeležil — da ga niso odstranili — sam patriarh Vseh Rusij in vodil službo božjo!...

Ta tako stisnjena skupina naglo gre mimo — in to je vsa procesija. Nihče več. Javno, da se župljani ne udeležijo procesije kajti če bi jih bilo kaj, bi že prišli iz cerkve. Ni faranov. Gneča surovežev pritiska od zadaj kot človeška reka skozi razbita vrata skladišča, katero bi radi oplenili, vrteč se v vrtincu, porivajoč drug drugega s silo — zakaj? Niti sami ne vedo. Da vidijo duhovnike v njih smešni vlogi? Ali se prerivajo samo zato, da se prerivajo?

Tega še ni bilo slišati: verska procesija brez faranov, brez ljudi, ki se križajo, procesija z ljudmi, s kapami na glavi, kadečimi cigarete in z radio aparati v prsnih žepih. Prva vrsta te množice, ki se nasilno preriva po preddvorju, tudi mora priti na mojo sliko, šele tedaj bo popolna.

Neka starika se obrne vstran, da se prekriža, in reče drugi:

„Mnogo boljše je letos, kot druga leta, ni vsaj vrišče, prepira in pretepa. Boje se policije.“

Ah, pa kaj to, da je eno boljših let...

Ti milijoni, ki smo jih vzgajili in izlikali — kaj bo iz njih?

Kam so nas pripeljali napori emancipacije in navdih velikih mislecev? Kakšne koristi moremo pričakovati od naših bodočih rodov?

Resnično: oni bodo nekega dne padli po nas kot gora in vse nas bodo podkopali podse. Kar pa se tiče onih, ki jih danes podžigajo k takemu obnašanju, lahko rečemo samo to, da bodo tudi nje —pohodili!

Na Veliko noč, 10. aprila 1966

Jaz vidim krščanstvo kot edino živo duhovno silo, ki je zmožna lotiti se duhovnega ozdravljenja Rusije. Ne zahtevam in ne predlagam nikakih specialnih privilegijev zanj, pač pa da naj se ravna z njim pošteno in ne z nasilovanjem.

(Iz letošnjega pisma Aleksandra Solženicina sovjetskimi oblastnikom)

VESELA VELIKONOČ!

Gasparijev velikonočni motiv

Kristus je vstal

Janka Kupala

Kristus je vstal! —Povsod veselje, vse je svetleje, vse mládo spet. Véliki Mučenik objema z ljubeznijo svojo ves svet.

Kristus je vstal! —Čez gmajne puste, čez njive vest gre rádosna, plava ena presveta misel od konca do konca sveta.

Kristus je vstal! —Poje na vasi v koči ubogi kmetič, pozabil je na vse težave, ni v duši mu drugega nič.

Kristus je vstal! —Poje sirota, od vseh ljudi prezirana, poje še popotnik zdovski, od svojecev pozabljen doma.

Kristus je vstal! —Pojó še tisti, ki izgubili so Jezusa, pa iščejo ga tiho v mreži svojega kraja rodnega.

Kristus je vstal! —K Tebi, o Bog, ta dan naj pošljem svoj klic še jaz: Slovenija, moja Domovina, naj tudi vstane v lepši čas!

Iz beloruščine prevrel
Tine DebeljakOPOMBA K PESMI JANKA
KUPALA: KRISTUS JE VSTAL!

Janka Kupala je eden največjih beloruskih pesnikov novega rodu, rojen l. 1882 sredi Bele Rusije kot kmečki sin. Pravo njegovo ime je Ivan Lucevič, psevdonim pa pomeni Janez Krstnik, ki je bil njegov patron. Pred prvo svetovno vojno je bil urednik nacionalističnega časopisa, boljševiško revolucijo je preživel v Rusiji, potem je živel v sovjetski republiki Belorusiji. V njej je prejemal največje časti: dobil je naslov „ljudskega pesnika beloruskega“ (kot pri nas Oton Župančič), bil je član beloruske in pozneje tudi ukrajinske akademije znanosti in umetnosti, poslanec v vrhovnem sovjetsko Beloruske sovjetske republike, dobil je Leninov red in Stalinovo nagrado. Kljub temu pa je bil vedno pod policijskim nadzorstvom. Kupala je preživljal veliko notranjo duševno krizo prav zaradi notranje nesvobode v sovjetskem režimu in je vedno manj pisal. Že l. 1930 je poskušal samomor, pa so ga rešili. Toda odslej ni hotel več pisati. Med vojno l. 1942 pa se je iz te duhovne ječe rešil s samomorom. Bil je velik rodoljubni pesnik, ki je kljub vsemu trdno veroval v vstajenje svobodne domovine. Tudi ta pesem je izraz nje-

gove vere. Ko jo je izgubil, je obupal. Ni imel poguma za borbo kot Solženicin.

Beloruska emigracija se ga je ob devetdesetletnici rojstva častno spomnila, in prof. St. Stankevič je v „beloruskem časopisu v svobodnem svetu BELARUS“ (jul. 1972) napisal: „Beloruskemu narodu je Janka Kupala bil, je in bo nacionalni prvak in prerok njegove boljše usode.“ Te izraz je tudi ta pesem, v katere zadnjih verzih je Kupala pač prošil za Belorusijo:

Haj Belarus, maja staronka,
uskrjesne k lepšemu žycju!

kar je prevajalec seveda obrnil na Slovenijo.

td

M. Jakopič:

Vstajenje

Od Šmarne gore nad savskimi vali pesem zbudi se: Kristus je vstal! V linah tekmujejo, kot bi med njimi kdo ne zaostal.

Ceste so bele, čista dvorišča, v oknih se sonce smeji, odpira svoja bogata prgišča nad češnjo, ki v njegovem poljubu rdi.

Dekle prineslo je zvrhani jerbas, pisani jerbas žegna domov, da je zadišal po blagoslovu in po ljubezni naš krov.

Možnarji vriskajo v jutro brsteče, čez polje se vstali Kristus poda... Križ, prti mrtvaški — vse, kar je boleče, dobilo je rešnji odsev neba.

Stara velikonočna

Zveličar gre iz groba glej, hrib se potrese, se zemlja odpre — aleluja, aleluja!

Angel Gospodov iz nebes prileti, kamen od groba na stran odvali — aleluja, aleluja!

Narodna

Ob 25-letnici Sloge

Začetki združnega gibanja na Slovenskem

Letos proslavlja naša Slovenska hranilnica — SLOGA svojo dvajsetletnico. Slovenski emigranti v Argentini se dobro zavedamo, kako pomembno delo je SLOGA izvršila v teh letih v korist gospodarske osamosvojitve slovenskega človeka.

SLOGA je zadruga in nadaljuje domovinsko združno tradicijo, seveda na način, ki je primeren za nove razmere. Ni pretirana trditev, da je prav združništvo v domovini rešilo malega slovenskega človeka in s tem postavilo temelje ne samo gospodarskemu, temveč tudi narodnemu in političnemu razvoju. Kdo je bil mali slovenski človek? To je bila ogromna večina slovenskega ljudstva, zlasti velika večina kmetov, kajti veleposestnikov je bilo na Slovenskem prav malo. Med malega slovenskega človeka sta spadala tudi delavec in obrtnik. Vsi ti so živeli revno življenje, bili so prepuščeni samemu sebi brez vsake opore.

Z zemljiško odvezo je kmet prišel do nekaj zemlje, toda bil je docela nepriljubljen na samostojno gospodarjenje v dobi modernega denarnega gospodarstva. Za obdelovanje zemlje je potreboval denar, ki si ga je moral izposoditi, kjer ga je pač dobil. V vsaki fari je prežal na take žrtve oderuh, ki je posojal denar na visoke obresti, ki jih kmet ni zmogel. Zato je tedaj po naših vaseh neprestano pel boben, ki je oznanjal sodno prodajo slovenskih kmetij. Posledica je bila, da so propadli kmetje odhajali v Ameriko, v nemške rudnike ali v industrijska podjetja, ki so bila večinoma v tujih rokah, in so postajali batarji, proletarci. Mnogi so v obupu begali po alkoholu, ki je ubijal duha in življenje naših ljudi. Podobno usodo so doživljali obrtniki zlasti na deželi (navadno pol kmetje pol obrtniki).

V teh težkih — včasih naravnost brezupnih razmerah se je porodila misel na samopomoč. Tujina je dala vzgled. V Nemčiji so začele na pobudo Schulze-Delitzscha delovati posebne organizacije, ki so s posojili pomagale ljudem iz težkega gospodarskega stanja. Po vzgledu teh posojilnic je bila v Ljubljani leta 1856 ustanovljena prva obrtniška zadruga na Slovenskem, ki se je imenovala „Družba v denarno pomoč obrtnikom in rokodelcem v Ljubljani“. Ustanovil jo je J. N. Horak. Precej let pozneje je bila ustanovljena druga zadruga v Ljubljani „Obrtno pomožno društvo v Ljubljani“.

Misel na gospodarsko osamosvojitve se je širila, vendar se organizirano delo ni razvilo. Pobudo za to je dal še dr. Jože Vošnjak, ki pa je moral premagati velike težave, da je leta 1872 dobil dovoljenje za ustanovitev posojilnice v Ljutomeru. Sledila je ustanovitev prve slovenske posojilnice na Koroš-

kem (v št. Jakobu v Rožu), nato v Kranju, Postojni, Mozirju, Šoštanju, Metliki itd.

Dr. Jožetu Vošnjaku se je pridružil njegov brat Miha Vošnjak in je pomagal ustanovljati posojilnice v Celju in Zalcu. V Celju je bilo tedaj središče slovenskega združništva, kjer je poslovala Zveza slovenskih posojilnic.

Potreba po ustanovitvi posojilnic se je pokazala tudi v Ljubljani, kjer je bila leta 1881 na pobudo Antona Kneza ustanovljena „Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice r. z. z. o. z.“

Vse omenjene zadruge so delovale po Schulze-Delitzschevem načinu. L. 1880 pa je v Avstriji izšel nov združni zakon, ki je dajal prednost zadrugam, ki so bile organizirane po Raiffeisnovem načinu in odslej naprej so se na Slovenskem ustanovljale po tem sistemu.

Pravi veliki razmah pa je združništvo na Slovenskem doseglo šele po prvem katoliškem shodu (leta 1892). Tedaj je postalo združno gibanje pravo ljudsko gibanje. Dočim je bilo v 20 letih pred katoliškim shodom ustanovljenih le 60 zadrug, je bilo v 13 letih po shodu ustanovljenih 481 zadruga. Vodilni slovenski katoliški javni delavci so tedaj posvečali svoje sile združnemu gibanju v prepričanju, da je za rešitev in ohranitev slovenstva v vseh njegovih oblikah prav združništvo najmočnejše orožje. Vodilne osebnosti tiste dobe, ki so delovale v združnem gibanju, so bile: dr. Janez E. Krek, dr. Ivan Šušteršič, prošt Andrej Kalan, kanonika Josip Šiška in Karel Klun, poslanec Franc Povše in še mnogi drugi.

Ta doba, ki jo moremo imenovati zlato dobo slovenskega združništva, pa bo popisana v naslednjih člankih o slovenskem združništvu.

Rudolf Smersu

Kako je z naselitvijo Slovenije z juga

Lansko leto v decembru je jugoslovanski Zvezni zavod za statistiko objavil nekaj zanimivih podatkov o gibanju prebivalstva Jugoslavije v letih od 1947 do konca leta 1973. Iz podatkov je razvidno, da je v tem obdobju zapustilo svoj rojstni kraj kar osem milijonov prebivalcev. Največji del tega preseljevanja se vrši sicer v okviru posameznih republik. V tem času se je iz vasi preselilo v mesta kar 4.700.000 prebivalcev.

Poglejmo pa še nekoliko podatke o preseljevanju iz republike v republiko. V tem času se je v Bosno in Hercegovino priselilo 400.000 oseb, od tega 17.000 Slovencev, 190.500 iz Hrvaške, 237.900

iz Srbije, 8.400 iz Črne gore ter 5.300 iz Macedonije.

V Črno goro je prišlo 91.700 oseb: Iz Slovenije 1.300, iz Hrvaške 9.700, iz Bosne in Hercegovine 15.900, iz Macedonije 3.600 in iz Srbije 61.200.

Na Hrvaško se je priselilo 286.000, od tega iz Slovenije 44.700, iz Srbije 188.400, iz Bosne in Hercegovine 42.300, iz Črne gore 5.200 in iz Macedonije 4.400.

V Macedonijo se je naselilo 81.000 prebivalcev iz drugih republik. Iz Slovenije jih je prišlo 2.200, iz Hrvaške 8.400, iz Srbije 64.400, iz Bosne in Hercegovine 4.800, iz Črne gore pa 1.200.

Slovenija naj bi v tem obdobju dobi-

Preplah v Avstriji

V našem listu smo v št. 10. z dne 7. marca objavili izjavo avstrijskega kanclerja Bruno Kreiskyja v smislu, da sovjetski načrt za invazijo Avstrije in Jugoslavije, za katerega se je zvedlo v začetku februarja, ni razlog za alarm. Kljub temu se je avstrijske javnosti, kot tudi jugoslovanske, polastil razumljiv preplah.

Načrt, na katerega se je nanašal Kreisky, je prišel v avstrijsko, in po njej v svetovno javnost po člankih generalmajorja Jana Šenja.

Generalmajor Jan Šejna je bil prvi tajnik češkoslovske komunistične partije in obrambni minister v Pragi, po Dubčekovem padcu pa je prešel na Zahod z množico tajnih dokumentov. Sedaj jih razkriva v avstrijski reviji „Profil“. Tako so bili med drugim objavljeni načrti za pohod čet Varšavskega pakta na Avstrijo, katero bi v 24 urah zasedli po vsem njenem vzhodnem delu do same tromeje pod Beljakom.

SLOVENCI PO SVETU

AVSTRALIJA

Razočaran rojak

V Avstralskih „Mislih“ v aprilski številki smo zasledili pismo rojaka, ki se je bil pred kratkim mudil na potovanju v Slovenijo. Njegov primer, ki je le eden iz vrste tistih, ki se iz emigracije vračajo v domovino, kaže kako režim postopa z obiskovalci. Tukaj izpoved avstralskega rojaka:

„Zaradi domačih se ni vredno nikamor pritožiti, pa tudi pomagalo ne bi. Rad pa bi vsaj v „Mislih“ brez navedbe kraja in imena javno povedal nekaj misli (ali ni žalostno, da moramo v bojzani za domače skrivati identiteto, ko hočemo povedati resnico?). S celotno družino sem bil namreč doma na obisku. Moj edini namen je bil videti po dolgih letih starše in otrokom pokazati lepoto naše zemlje. Naj kdor koli še tako zatrjuje, da ni imel nobenih težav in je šlo vse gladko — nam se je zgodilo tole: Že ob prihodu na beograjsko letališče smo bili zelo „lepo“ sprejeti. Na kaj surov in nekulturen način so nas gnjavili, zakaj nismo prišli z jugoslovanskim potnim listom. Kot da bi bil zločin in izdajalstvo, če kot dolgoletni avstralski državljani (nekaj otrok je že tu rojenih!) potujemo s potnim listom svoje nove domovine. Prtljago so nam enostavno stresli na mizo, ko so jo pregledovali — potem si pa zamislite, koliko časa nam je vzelo, da je šlo spet vse v kovečke... Otroci so ob tem „sprejemu domovine“ jokali, žena je hotela s prvim letalom nazaj v Avstralijo, jaz pa sem stal ob svoji družini brez moči, na milost in nemilost uradnih policijskih organov... Doma so me večkrat klicali na policijski urad. Mene posebej, ženo posebej. Če bi hotel napisati vsa stavelica v vračanju, bi nar strani „Misli“ ne

la 59.600 prebivalcev iz drugih republik. Prvo mesto zavzemajo priseljenci s Hrvaške s 36.500, iz Srbije jih je 16.600, iz Bosne in Hercegovine 4.400, iz Črne gore 900, iz Macedonije 1.200. V Srbiji je po tej statistiki prišlo 244.700 priseljenec. Iz Slovenije 17.000, iz Hrvaške 85.800, iz Macedonije 63.900 in iz Bosne in Hercegovine 56.100.

V vseh primerih gre za stalno preselitev in ne za sezonske delavce ali pa za tiste, ki imajo sicer stalno delo v drugih republikah, pa se nameravajo vrniti čez določen čas.

žarskih čet na Avstrijo in sicer 30.000 čeških in slovaških ter 20.000 madžarskih vojakov, ruski vojaki bi pa njim sledili.

Že ob podpisu avstrijske državne pogodbe, pravi dalje Šejna, so bili sovjetski maršali silno nevoljni in odločno proti pogodbi sami, ker so imeli v vidu, da bi pogodba lahko prebudila „protisocialistične“ sile na češkoslovaškem, Ogrskem in Pojskem. Maršal Zukov naj bi dejal Hruščovu, da je pogodba z Avstrijo slabša rešitev kot si jo je sploh mogoče misliti. Ob protikomunistični vstaji v Budimpešti leta 1956 se je Zukov videl potrjenega v svojih domnevah in izjavil: „Kjer naš tanki enkrat stojijo, najdemo prej ali slej tudi partnerje za marksističnoleninistično linijo.“

zadostovalo. Le kaj jih briga, če hodim v cerkev in kam hodim! In kje sem dobil denar, da sem mogel celo družino pripeljati domov na obisk! Po dolgih letih dela v Avstraliji bi bil res malo vreden, če bi ne mogel plačati vožnje svoji družini! Poštenemu človeku se zdi zamalo, pa mora mirno požrti vse in odgovarjati kot šolarček — v srcu pa se bil v istem trenutku porodi želja, da si bil že skoraj spet v blaženi Avstraliji... In pri vsakem intervjuju so že imeli na mizi črna na belem, katere kraje sem s svojo družino medtem obiskal; in hoteli so zvedeti, zakaj sem šel tja in tja in koga sem srečal... Sem moral biti zanje res „nevaren tip“, četudi se ne udeležujem v nobeni politični organizaciji.

No, domače sem po dolgem času videl, vsaj to mi je v zadoščanje. Drugače pa: hvala lepa za take „počitnice“! Zdal bom znal še bolj ceniti svobodo, ki jo tako brez misli uživamo v Avstraliji. — N. N.“

Umrli je Anton Švigelj

18. februarja t. l. je v Avstraliji umrl Anton Švigelj. Lansko leto v novembru se je podal v svoj rojstni kraj Bežuljak (Begunje pri Cerknici), ki ga skoro 29 let ni videl. Toda ni mu bilo dano dolgo uživati lepote domačega kraja. V letošnjem februarju je zatisnil svoje trudne oči. Rajni Švigelj je bil prava notranjska grča. Uredil si je lepo domačijo, pa tudi v javno delo je krepko posegal. Tudi politično se je udeleževal v vrstah Slovenske ljudske stranke. Kot odločen protikomunist se je s svojimi sinovi podal ob koncu vojne v emigracijo. Več let je živel v Argentini in se pridno udeleževal slovenskega društvenega življenja v Buenos Airesu. Potem se je preselil k svojim sinovom (Tonetu, Ivanu, Lojzetu in Jožetu) v Avstralijo. Lansko leto pa se je podal v domovino, kjer sedaj počiva njegovo zmučeno truplo. Sorodnikom izrekamo globoko sožalje.

Dva slovenska diplomanta

Univerzitetne študije sta končala Mitja Lajovic iz Strathfielda in Judita Bežjak, hči Karla in Albine Bežjak, iz istega kraja. Mitja Lajovic je diplomiral na sydneyjski univerzi za strojno inženirjo, Judita Bežjak pa je postala magister farmacije. Oba sta iz zavednih slovenskih družin. K lepemu uspehu jima čestita tudi Svobodna Slovenija.

Prispevajte v tiskovni sklad! Pridobite nam nove naročnike!

Slovenske šole v Argentini

Na zadnjem občnem zboru Zedinjene Slovenije, o katerem smo poročali v zadnji številki, je šolski referent Franc Vitrih, podal obširen pregled o stanju slovenskih osnovnih šol v Argentini. Zaradi važnosti te snovi, smo pripravili na podlagi omenjenega poročila sledeč povzetek, ki ga objavljamo v informacijo bralcev.

SOLE, UČITELJI IN UČENCI

V šolskem letu 1973 je na področju Velikega Buenos Airesa delovalo osem slovenskih osnovnošolskih tečajev. Nadaljne tri šole pa so zbirale naše otroke v notranjosti države. Glede števila učencev in učnih moči je šolski položaj sledeč.

Balantičeva šola v San Justu: obiskovalo jo je 112 šolarjev; vodi jo gđ. Angelca Klanšek, verouk poučuje g. dr. Alojzij Stare, sodeluje pa v raznih predmetih še sedem učnih moči.

Baragova šola v Lanusu (Slovenska vas): vodstvo se je udeleževalo 69 učencev; vodstvo je na skrbi ge. Zdenke Jan, veroučna učiteljica sta gg. Andrej Prebil in Janez Petek, sodelovalo pa je še drugih devet učnih moči.

Cankarjeva šola v Berazategui: ta je najmanjša šola v našem šolskem sistemu, obiskovalo jo je 7 učencev; tečaj vodi ga. Cilka Pucko, verouk pou-

čuje g. Jože Guštin, sodelujeta pa še dve učni moči.

Jurčičeva šola v Carapachayu: pouk obiskuje 51 šolarjev; vodstvo je na skrbi ge. Majde Markež, verouk poučuje g. Matija Borštnar, sodeluje pa še pet učnih moči.

Jegličeva šola v Slovenski hiši (Buenos Aires): v preteklem letu jo je obiskovalo 30 učencev; vodi jo ga. Marjana Batagelj, veroučni učitelj je g. Jure Rode, pri raznih predmetih pa sodeluje še 3 učne moči.

Prešernova šola v Castelarju: Obiskuje jo 61 šolarjev; tečaj vodi gđ. Mija Markež, verouk poučuje g. Matija Lamovšek, sodeluje pa še 7 učnih moči.

Rožmanova šola v San Martinu: v lanskem letu je štela 94 učencev, vodstvo je na skrbi gđ. Katice Kovač, verouk poučuje g. Jure Rode, sodelujeta pa še štiri učne moči.

Slomškova šola v Ramos Mejia: je največja po številu šolarjev, obiskuje jo 145 otrok v rednem pouku in 10 v otroškem vrtcu; tečaj vodi ga. Lenčka Malovrh, verouk poučuje g. Jože Škrbec, sodeluje pa še 11 učnih moči.

Poleg teh šol, ki delujejo na področju Vel. Buenos Airesa, obstajajo v notranjosti države še tele šole.

Aljaževa šola v Barilochoh: obiskuje jo 12 šolarjev; vodi jo ga. Milena Arko, sodeluje pa še ena učna moč.

Civila in Metoda šola v Mendoza: Obiskuje jo 21 šolarjev v rednem pouku in 14 v otroškem vrtcu; tečaj vodi gđ. Lenčka Božnar, verouk poučuje g. Jože Horn, sodelujeta pa še štiri učne moči.

Slovenska šola v Miramaru: Obiskovalo jo je 8 šolarjev v preteklem letu; vodi jo ga. Nežka Trpin, verouk pa poučuje g. Boris Koman.

Tako je v letu 1973 slovenske šole v Argentini obiskovalo skupno 634 učenk in učencev (579 na področju Vel. Bs. Airesa, 55 v notranjosti države). V vseh slovenskih šolah pa je, skupno z voditeljicami in kateheti, poučevalo 71 učnih moči. Vse to delo je zastojno, in sloni le na idealizmu slovenskih učiteljev.

Poleg tega ima vsaka šola tudi šolski svet staršev, ki skrbi za grotne probleme tečajev. Ti sveti so organsko sestavljeni v osmih okrajih.

Na področju Vel. Buenos Airesa je delo povezano in kolikor mogoče koordinirano. Stiki s šolami v notranjosti države pa so zelo redni. V večini pismeni, pa tudi osebni. Šolsko referentstvo Zedinjene Slovenije po svojih močeh sodeluje in podpira tudi te šole.

ORGANIZATORSKO DELO IN PRIREDITVE

V preteklem letu je bilo 11 tkim. mesečnih sej, katerih se redno udeležujejo voditelji šol ali njih namestniki. Na teh sejah se razpravlja vse, kar je v zvezi z organizacijo družine sloven-

skih šol: prireditve, izleti, kolonije; problemi v poučevanju, ter razgovor o „Božjih stezicah“.

V letu 1973 je šolski referent po dvakrat obiskal vsako šolo, da se s tem doseže ne le spoznanje učencev in razmer, marveč tudi budi zavest, da je vsaka šola udružine slov. šol naše organizirane skupnosti.

Med vsesplošne prireditve v preteklem letu moremo šteti vse tri prilike, ko se zberejo otroci vseh šol v slovenski hiši. To je ob začetku šolskega leta ter na Alojzjevi ter Slomškovi proslavi. Ta srečanja so zunanji znak idejne in organizacijske povezanosti naših šol. Sestavni del teh prireditve je vedno sv. maša, duhovna misel delegata msgr. Oreharja, nato pa ena izmed šol pripravi igrice, ki jo naštudirajo otroci tiste šole. Letos so te proslave pripravile Jegličeva, Balantičeva in Slomškova šola.

Prav tako so slovenske šole nastopale ob posebnih prilikah s celotnim programom pri slovenski radijski uri. Učiteljstvo pa je sodelovalo pri Romanju v Luján. Telovski procesiji in prvem svetem obhajilu.

V preteklem letu sta šoli v San Martinu in na Pristavi (Castelar) praznovali 25-letnico in 20-letnico delovanja. Jubilejnih akademij se je učiteljstvo slovenskih šol udeležilo v velikem številu.

Po večletnem požrtvovalnem delu ge. Marjane Batagelj, gđ. Mije Mar-

kež, gđ. Katice Kovač in Borisa Pavšerja je šolska knjiga za 5. in 6. razred sestavljena in v tiskarni Vilka Čecha. Tehnično delo in zvezo s tiskarno opravlja Pavle Rant.

Med delovanjem šol spada tudi vsakoletni izlet. V letu 1973 je bil 3. novembra v Villa Albertina blizu Lanusa. Udeležilo se ga je 403 otrok. Tudi kolonija v kordobske hribe je bila lepo obiskana. Trajala je od 27. decembra do 12. januarja, pod vodstvom gđ. Anice Šemrov. Bila je že dvajseta po vrstnem redu. Vrednost kolonije je zlasti, ker se otroci telesno odpočijejo in opomorejo na gorskem zraku, obenem pa gojijo slovensko besedo in pesem, pa prejemajo tudi duhovne dobrine.

Kakor šole v okolici Buenos Airesa, tako tudi tečaji v notranjosti pridno sodelujejo v celotnem življenju slovenskih skupin, ob priliki raznih prireditve. To je razvidno iz poročil, ki prihajajo na Zedinjeno Slovenijo, pa tudi iz informacij v našem časopisu. Tako v Barilochoh, kot v Mendoza in Miramarju.

Ob koncu referata pa je Franc Vitrih še pozival starše na delo s temi besedami: „Če hočemo, da bodo naše šole služile namenu, za katerega so bile pred 25 leti ustanovljene, je nujno potrebno živo sodelovanje staršev. Le tako — s pomočjo staršev — bo mogoč idealizem učiteljic, učiteljev in katehetov ohraniti naš novi rod krščanski in slovenski.“

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Skladatelj Pavle Šivic je skomponiral novo slovensko opero — svoj prvenec — po predlogi Hiengove radijske igre je napisal tudi besedilo pod naslovom „Corteso v rnitev.“ Opero so z velikim uspehom uprizorili v ljubljanski Operi; glavno vlogo Francisca je odpel z velikim uspehom Samo Smerkolj, Cortesa je pel Danilo Merlak, doño Marijo pa Zlata Ognjanović. Edino kar nekoliko očitajo šivicu je, da je posegel v tematiko španske osvajanja v Mehiki, drugače pa kritiki to novo slovensko opero precej pohvalijo.

MARIBOR — Pred polno veliko U-nionsko dvorano so 23. marca nastopili pevski zbori koroških Slovencev iz Avstrije. Dvorana je bila popolnoma razprodana, so prodali še celo 200 stolišč, kljub temu pa je več stotin ljudi zaman iskalo vstopnic. Nastopilo je 260 pevcev, in sicer mešani in moški zbor Krščanske kulturne zveze in mešani in moški zbor Slovenske prosvetne zveze. Vsi zbori so poleg svojega programa ob koncu zapeli še vsi skupaj.

LJUBLJANA — V Moderni galeriji so pripravili retrospektivno razstavo Matije Jame. Odprli so jo 19. marca, razstavili pa so 202 oljni sliki, 27 ilustracij in več dokumentarnih tiskov in drugega gradiva o slikarju. Razstavo je na temelju dodatnih raziskovanj o tem velikem slovenskem impresionistu dr. Mirka Jutrška, ki je pripravil svojo doktorsko disertacijo o Jami, postavila galerijska kustodinja Melita Stelletova, razstavni katalog, ki je bogato ilustriran, pa je oblikoval arhitekt Jože Brunen. V razstavo so vključili razna dela, ki jih javnost doslej še ni poznala, saj so jih izbrali med 500 slikami, ki so jih dobili pri raznih lastnikih. Z dokumenti sta prispevali ob umetnikovi hčerki Madeleine Jama, ki je lani umrla, in mlajša hči Agnes Jama, ki živi v Haagu.

NOVO MESTO — V Galeriji Dolenjskega muzeja so odprli razstavo fotografij Jaka Čopa; slike pa so samo fotografije raznih kozolcev, ki so „starri relikti stare preteklosti, žilavo zraščene s slovensko pokrajino in nepogrešljivi gospodarski objekti slovenskih kmečkih domov, ki se starajo in propadajo“. Toda kdo je kriv propadanju slovenskih kmečkih domov, tega pa Joža Čop ni zapisal, čeprav najbrž kar dobro ve, da komunistična oblast kmetom nikdar ni bila in ne bo naklonjena, četudi še tako piše o nujnosti reševanja kmečkega vprašanja.

LJUBLJANA — Letošnjo nagrado za posebne dosežke v evropskem kmetijstvu in živinorejji, „Justus von Liebig“, v znesku 20.000 mark in ki jo podeljujejo v Kielu, je dobil inž. Lucijan Krivec, direktor farme prašičev v Thannu pri Ljubljani. Nagrada bo Krivecu izročena 29. maja v Kielu, izročili pa mu jo bodo v mestni hiši na predlog

tamkašnje agronomske fakultete. Inž. Krivec je pred leti pripravil s sodelovanjem inženirskega „Emona“ ter ihanskih „farmarjev“ pri Berlinu farmo za rejo 100.000 prašičev, prejšnje leto pa ureditev farme za 46.000 prašičev na Poljskem. Tudi na ihanski farmi redi 46.000 prašičev. Ta nagrada je letos prvič bila podeljena kakemu strokovnjaku, ki ni državljan držav povezanih v Evropski gospodarski skupnosti.

AJDOVŠČINA — Po novem obrtnem zakonu, ki je izšel lani junija, je zapisano, da mora vsaka občina ugotoviti, katere obrti so posebnega družbenega pomena. Tako je ajdovska skupščina odločila, da je v občini osem obrti posebnega pomena: Izdelovanje brezalkoholnih pijač, dimnikarstvo, popraviljanje športnega in lovskega orožja, prevoznitvo, gostinstvo, pridobivanje glin, kamna, peska, gramozca, opravljanje storitev za gradbeno in kmetijsko mehanizacijo in odprtje manjših trgovin. Trgovine morejo odpreti predvsem v tistih naseljih, kjer je preskrba prebivalcev z živili in drugimi izdelki bolj slaba.

Umriši so od 16. do 24. marca 1974:

LJUBLJANA: Marija Bajec, up. Tob. tov., 92; Franc Košir, up. biv. o-krajnega zavoda za soc. zavarovanje; Jože Martinjak, up.; Anica Zupancić, r. Gorenc; Marija Jakopič, r. Gradisar, 88; dr. Emil Gaj; Janez Škraba, up., 77, borec za sev. mejo; Franc Samšek; Tereziya Accetto r. Kordiš, 89; Ivana Sterle; Zoltan Fujs, vzgojitelj v Vajeniškem domu (pokopan v Bodoncih pri Murski Soboti); Pavla Windish r. Anžič, up. PTT; Ana Lovše, 77; Ana Zbrizaj r. Burger; Marija Rovar r. Bregar; ing. Oskar Juran, up. gradb. svetnik, 94; Rozina Mrak; Viktorija Flere r. Kraševac, up. uč.; Stanko Kajfe, up. podpolkovnik; Tereziya Gorše r. Murn; Fani Novak r. Erjavec; Meri Palir, up. direktor kavarne Evropa; Loize Suhadolc; Alojz Erčulj; Helena Cokl r. Tomc; Alojz Kržan, žel. up.; Jože Resman, komercialist in večkratni prvak v umetnostnem drsanju; Ciril Bregar, up., kor. borec; Florjan Leskovec, up. vlakovodja in kor. borec; Fanči Čadež r. Biber; Savo Justin; Danica Habianič r. Mavsar; Albin Ciuhha, keramik, interniranec v Padovi; Ana Jevč, 77; Marija Škof; Tone Grum

RAZNI KRAJI: Anton Gornik, biv. litijski dekan, 82, šmartno pri Litiji; Anica Dermota r. Naglič, gostil., Pivave pri Gorici; Franc Pales, steklar, Hrpelje, pr. n.; Jože Kerč, delavec, Škofja Loka; Josipina Kink, Brestnica; Ivana Zbontar r. Bertonec, Sr. Dobrava pri Kropi; Stefan Špendau, up., 85, Kranj; Marica Liebezert r. Kosi, Središče; Franc Kusterle, gozdni delavec, Bohinjska Bistrica; Marija Švare r. Keber, Litija; Florijan Kuhar, up., Črna; Marija Koritnik, Polhov gradec; Stanislav Šubi, Hrastnik; Stane Kramar, delovodja, Jesenice; Ivan Kamšek, up. papirnice Vevče, 74, Vevče; Alojzija Hočvar r. Perko, 84, Dravljje Albin Tul. Dvori nad Izolo; Avgust Vengust, 72, Celje; Ciril Golob, miz. pom., Kranj; Rudi Bratanič, Črnuče; Jože Klemen, ribič, Postojna; Frančiška Zajčelnik, Maribor; Alojzij Škof, pismonoša, Cerkljica; Viktor Rudelj, up. Murska Sobotica; Jaka Golob, Gradene; Anton Marolt, Podmolnik; Egidij Ropotar, up. Velenje; Ivan Šinkovec, up. rudar, Trbovlje; Miha Ovtiz, up. Martuljek; Iva Mrak, Stanežič; Pavla Aravs, Velenje; Ignac Jamnik, Studence; Alojzija Ahlin, Vrh pri Višnji gori; Anton Kramar, 54, Latkova vas, prom. n.

o nastanku in pomenu folklorne imovine

Zvezni sestanek fantov in deklet

Na Cvetno nedeljo je imela Zveza SDO in SFZ po liturgičnem obredju in sv. maši svoj drugi letošnji sestanek. Vodila sta ga zvezina predsednika Martina Koprivnikar in Franci Žnidar. Duhovni vodja g. dr. Starc je poročal, da mu je za letošnje leto pravkar uspelo pridobiti našega znanega režiserja Marjana Willenparta za uprizoritev treh enodejank v okviru dekliške in fantovske zveze. Kogar od fantov in deklet veseli gledališko uestvovanje, naj pride na sestanek v Slovensko hišo v torek, 16. aprila ob 20. Vabimo, da se sestanka udeležite v čim večjem številu. Gotovo bo ta nova zvezina dejavnost odkrila v mladinskih vrstah ta in oni igravski talent, ki bo kot naraščaj lahko bodoči kader buenosaireškega Slovenskega gledališča. Ga. Joža Andrejakova pa je prosila v imenu Slomskovega doma, ki je letos prveč prireditev Slovenskega dne, naj bi se te vsakoletne narodne manifestacije udeležilo čim več mladine, in kdor le more, naj pride v svečanostnem slovenskem oblačilu — narodni noši.

Nato je začela pripovedovati ga. Danica Petriček — skladno z velikonočno dobo, ki je bogata tako na verskih kot svetnih obredjih in navadah (doma sovpada z zgodnjepomladansko dobo) — o nastanku in pomenu narodne folklorne imovine. Koj v uvodu je razložila z biološko razvojnimi utemeljitvami, kako povsem nemogoče je, tako posamezniku kot rodovni ali narodni skupnosti, spremeniti iz ene generacije v drugo ali celo na mah svojo čud, najsi bo v telesni kot duhovni ali značajni izrezanosti. Marsikak bridek trenutek bi nam ostal v zdonskih družinah in v skupnosti prihranjen, če bi pomislili na genetske vzroke ko kritično ugotavljamo drugačnost narodov, npr. našega v primeri s tukajšnjim ali od drugod domačinom. Ker pa je že od pradavnine naprej vsa človekova dejavnost zajeta v narodne običaje (navade, obredja, verske in svete igre, pesmi, plesi, pregovori, bajke, reki, pravljice, legende, čarovnije, zdravilstvo, jezik, mnoga zgodovinska dogajanja itd.), je prav narodna folklorna

SLOVENCİ V ARGENTINI

Slovenci po svetu

Osebné novice

Rojstvo. V družini Janeza Berčiča in ge. Lučke roj. Bajec iz San Martina, se je rodila hčerka Marjana. Srečnim staršem toplo čestitamo.

BUENOS AIRES

Sestanka SKAD-a

16. marca je bil prvi sestanek SKAD-a po počitniškem oddihu. Število zbranih je bilo zelo majhno, toda razvita tema je obogatila vsakega izmed prišlih. Govorili smo o pripadnosti nekemu narodu in dolžnosti do njega; o naši nalogi kot akademiki in kot člani SKAD-a v slovenski skupnosti, ki živi in raste v Argentini. Pregledali smo temelje našega dela. Zaključki so bili zapisani, saj jih mislim, ob prvi priliki sporočiti vsej veliki večini naših takrat odsotnih članov.

6. aprila smo se akademiki ponovno srečali v Slovenski hiši. To pot je pater dr. Alojzij Kukovica podal vodilne misli in kratak pregled o pojmih praznoverja in pobožnosti, na kar smo pristotni stavili vprašanja za pojasnitev najbolj različnih dvomov. Redkokdaj se je razvil tako zanimiv pogovor, kakor ob tej priliki. Nekateri smo še po dvehurnem sestanku občutili posebno kožljivo točko razgovora, predno smo se razšli.

Zveza slov. mater in žena

Je pretekli mesec pričela s svojimi rednimi sestanki. Za osrednjo misel letošnjih predavanj je odbor izbral naslov „Slovenska družina — kam?“. V tem smislu je 28. marca imela prvo predavanje ga. Mira Eckerjeva.

Gospa predavateljica je popeljala naše razmišljanje med probleme naše dorasčajoče mladine, ki težko išče pravo pot med tolikimi skušnjavami in kugami modernega časa, kot — mrzla živčna vojna, nemiri na univerzi, ekonomski in socialni preobrat, kriminalizem, moda, cigarete in televizija, ki vedno bolj nadomečata blagoslov pri snidenju družine ob mizi. Razvila je težave mlade žene, ki je v poklicu in opisala, kako različne države, katere je obiskala (Nemčija, Belgija, Švedska, Jugoslavija in Sev. Amerika) na zanimive in več ali manj nesnehe načine skušajo tem materam pomagati v njeni skrbi pri vzgoji otrok v urah njene odsotnosti. Vprašala je, če so naše žene pripravljene prevzeti to veliko nalogo, ki bo v bodočnosti vedno bolj pereča in jo pomagati reševati individualno ali na tudi v slovenski skupnosti.

Po predavanju se je med navzočimi ženami razvil živahen razgovor. V imenu odbora se je gospe predavateljici zahvalila za leno in aktualno predavanje predsednica zveze, gospa Pavlina Dobroškova.

Naslednji sestanek se bo vršil ob četrto ob 17.30 uri v Slovenski hiši. Pod istim naslovom — Slovenska družina — kam? — bo predavala g. Pavla Best. Vsa žene, matere in dekleta so vabljeni!

PRISTAVA

Lepo uspela tombola

V poznem a izredno toplem poletnem popoldnevu, 7. aprila je nudila prostrana Pristava v Castellarju številnim rojakom pa tudi domačinom prijetno razvedrilo ob igranju svoje šeste tombole. Po številnih igranjih v naši skupnosti sodeč, je že tombola kot taka med nami priljubljena. Pristavske se redno odklujujejo po izbranih dobitkih. Nedvomno pa je poseben razlog za tako lep odziv rojakov tudi v tem, da hočejo pomagati pri gradnji edinega še nedograjenega doma, ki bo nudil svoje prostore ne le krajevnim ustanovam, temveč tudi skupnim, saj raste na skupnem slovenskem zemljišču, ki je last osrednjega društva „Zedinjena Slovenija“.

Poleg bogatih „kvatern“ in „činkvinov“ je krasila vrsto tombolskih dobitkov moderna snalnica, delo priznanega mizarnega podjetja Franceta Gričarja. Med tremi, ki se jim je sreča istočasno nasmehnila, jo je po žrebu zadel g. Franc Pergar iz Ramos Mejije. Elemen

imovina najizjempneje pomagalo za življenje v svojsko narodovo bit. Razume-ti njeno vročnost, pomeni razumeti narod in tudi samega sebe; pomeni še, ostati pristen in kot tak lažje sprejemljiv za postopno prisvajanje drugih vrednot. Daje pa tudi možnost skladnejšega sožitja med doma in v tujini rojenimi. Zato je zdomcu bolj kot domovincu (predvsem mladini) nujna, poznati ne samo običaje same po sebi, temveč tudi in predvsem njih razvojne značilnosti in vrednote. Saj je takemu spoznavanju prav tako zanimivo slediti, kot običajem samim.

Za tem smo se časovno vrnili prav v dobo prvobitnega človeka in z njim ter njegovimi sosednimi rodovi podoživljali postopen razvoj primitivca do sodobnega civiliziranega, kulturnega potomca, od pogana do kristjana. Spotoma pa smo nabirali in nosili prav v današnji rod neslutena spoznanja naših prastaršev. Kot v filmskem prikazu, se je naš prednik v predavateljicini besedi prebujal iz pračloveka in razumsko bitje, se ovedel zemskih dogajanj, začel obvladovati besedo, odkril je proces rasti in vegetativnega cikla, zaslu-til vročne zveze med kakimi zemskimi in nebesnimi pojavi ali nebni mi te-

ktrični lošilec si je kot drugi tombolski dobitke osvojila ga. Marija Vogrinč s Pristave, Tretji — železno blagajno — je odnesel mladi Silvo Skvarča iz San Miguela.

Komur sreča ni napolnila rok, mu je osrečila srce ob razvedrilo in zavesti, da je doprinesel svoj „kamen“ pri graditvi „benjamina“ naših domov, a „starosti“ slovenskega združevanja v Buenos Airesu.

Organizatorji tombole so vsem iz srca hvaležni.

SAN JUSTO

Sklep počitniških dni in roditeljski sestanek šole „Franceta Balantiča“

V nedeljo, 31. marca, sta bili po slovenski sv. maši v Našem domu v San Justu lepi prireditvi: sklep počitniških dni in sestanek staršev šole Franceta Balantiča.

Prišel ju je Pavle Malovrh, predsednik šolskega odbora. Po pozdravu se je vsem, ki so pripravili in lepo izpeljali počitniške dneve, zahvalil ter dal besedo ge. Cveti Brasovi, voditeljici počitniških dni, katerih se je letos vsako sredo udeleževalo okrog 60 otrok in mladine do 15. leta starosti. Ga. Braso va je med drugim dejala:

„Če gledamo danes nazaj 10 let, ko so se pričeli počitniški dnevi, brez dvoma, vsakega, ki je kaj pripomogel k temu, objame prijeten občutek ob misli, nekaj ročnega dela ima skoraj vsaka družina v San Justu, pričetege po otroških in izdelanega po maminih rokah. In ob tej obletnici naj gre predvsem zahvala g. dr. Starcu, ki leto za letom spravlja skupaj moči, da se počitnice tu v domu izpeljejo. Letošnja zahvala gospe Heleni Oblak, Cilki Urbančič, Lojzki Jerob, Anici Zakraišek mi pride čisto iz srca. Brez njih prijetnosti ne bi bilo, ker med delom mora biti tudi igranje in petje in za to so one poskrbele. Zahvala tudi vsem, ki ste pripomogli do brezplačnega kopanja... Na svidenje drugo leto.“

Nato sta se zvrstila lepa prizora, ki so ju naštedirali v počitniških dneh. „Jaz sem muzikant“ in tekmovanje v hitrem iskanju slovenskih krajev po stenskem zemljevidu, ki ga je izdelal Tone Oblak.

Po sklepu počitniških dni je bil sestanek staršev šole. O temi: „Kako naj družina sodeluje s šolo?“, so povedali svoje misli: ga. Anica Belič, Albert Malovrh, Ivan Zupanc, dušni pastir g. dr. Alojzij Starc in posebej še voditeljica šole gđ. Angelca Klanšek. Živahna debata je pokazala, da je bila snov aktualna in da ne manjka volje, da bo ob močni podpori staršev globoko raslo v lenoto vere in slovenske besede.

Po lepo obiskanem sestanku so si 17 učenk in učencev v letošnjem letu udeleženci dolgo časa ogledovali ročna dela letošnjih počitniških dni.

V novi odbor staršev šole so bili po poročilih, ki so jih podali tajnik Jure Lovšin, blagajnik Tone Krajnik in predsednik Pavle Malovrh, izvoljeni: gospe: Lojzka Jerob, Marija Kržišnik, Ljuba Lipušček, Tička Mikeli, Helena Oblak, Ivanka Puhek in Tone Krajnik, Jože Lovšin, Albert Malovrh, Pavle Malovrh (predsednik) in Lojze Modic.

Predsednik Našega doma Stane Mustar se je v klenih besedah vsem, tako sodelavcem šole kot nočitniških tečajev zahvalil in jih spodbudil k gradnji prostorov, ki bodo služili šoli in dekletom ter fantom, ki se zbirajo v Našem domu.

SAN MARTIN

Tekma v balinanju, ki se je vršila v nedeljo, 31. marca popoldne v prostorih Slovenskega doma, je privabila poleg tekmovalcev tudi leno število gledalcev. Tekmovali sta moštvi iz Slovenskih domov v Carapachayu in San Martinu. Gledalci so navdušeno spremljali težki boj. Topot je zmagalo sanmartinsko moštvo. Kaj se bo zgodilo pri povračilni tekmi v Carapachayu, pa seveda ne vemo. Bil je to res prijeten popoldan, ki se je zaključil z okusno večerjo, ki sta jo pripravila gg. Pavle Čibeš in Rafael Telič.

ZDA — CLEVELAND

Protikomunistični borci so počastili 80-letnico dr. Valentina Meršola

Dne 24. marca je bil v Baragovem domu v Clevelandu redni občni zbor Društva slovenskih protikomunističnih borcev v Clevelandu. Občni zbor je vodil predsednik Rožman. Po poročilih od borkov so bile volitve odbora in so bili z eno izjemo izvoljeni vsi dosednji odborniki. Zborovalce je pozdravil predsednik Zveze društev slovenskih protikomunističnih borcev, pisatelj Karel Mauser, ki je pohvalil opravljeno delo ter podal smernice za delo v prihodnosti.

Po občnem zboru pa je bila lepa in kar slovesna počastitev 80-letnice zdravnika dr. Valentina Meršola. Ob tej priložnosti je prisrčne besede slavljencu spregovoril pisatelj Karel Mauser ter mu je v imenu Zveze in jubilarovih prijateljev izročil lep kip Mojzesa ter je ob tej priložnosti primerjal zasluge dr. Meršola za dejanjem Mojzesa, ki je svoje ljudstvo izpeljal iz Egipta in ga tako rešil. Dr. Meršol pa je rešil tisoče iz Vetrinja. — Navdušeno ploskanje in čestitanje je sledilo tem besedam. Dr. Meršol se je ginjen zahvaljeval za lepo slavo, ki so mu ga pripravili borci.

Po športnem svetu

Košarkarska reprezentanca province Buenos Aires je osvojila naslov prvaka, ekipa iz Santiaga de Estero se je uvrstila na drugi, Santa Fe na tretje, Mendoza na četrto in Capital na peto mesto. Vendar ta uvrstitev ni popolnoma realna. Kajti v skupini A je Mendoza premagala Buenos Aires in tako so se na prvem mestu v skupini z istim številom točk znašla reprezentanca Buenos Airesa, Mendoza in Capitala. Potem pa so z žrebom določili, po katerem sistemu naj bi te ekipe tekmovalce z drugimi za najvišji naslov. Izžreban je bil sistem po količniku in tako je Capital padel na tretje mesto in je moral igrati za uvrstitev za peto mesto. Mendoza za tretje in Buenos Aires za prvo. V finalu, je Buenos Aires premagal Santiaga de Estero s 74:72, Santa Fe, Mendoza z 75:71 (odločitev šele v nadaljškju), Capital pa Tucumán po težki borbi s 64:62.

V Ljubljani se je pričelo 20. marca svetovno, hokejsko prvenstvo skupine B. Nastopajo ekipe ZDA, ZRN, Jugoslavije, Japonske, Nizozemske, Norveške in Avstrije. Resen kandidat za osvojitve prvga mesta in za ponovno vključitev v skupino A je ekipa ZDA, pa tudi ZRN je precej močna. Ostale ekipe, razen Avstrije, ki je najšibkejša pa so precej slabše. Jugoslavija je v prvi tekmi premagala Avstrijo z 10:3, nato pa je izgubila ZDA 0:5. Pred tekmo na je jugoslovanska ekipa celo gojila po tihem upanje, da ji bo uspelo premagati ZDA. Jugoslovanska ekipa sestavljajo Slovenci Knez, Jur. B. Jan, Tišler, Jakopič, Kumar, S. Košir, S. Beravs, Mlakar, R. Smolei, G. Hiti, Petač, R. Hiti, Poljanšek, Puterle, T. Košir ter Zagrebčana Gojanovič in Renaud.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Seja referentov Zedinjene Slovenije bo 18. aprila ob 20 uri v društvenih prostorih.

Ves potek slovenskega dneva, ki bo na belo nedeljo v Slomskovega domu, bo filman. Na isti dan bo v slovenski radijski oddaji govor v slovensčini o pomembnosti tega dne v Argentini.

Knjižnica ZS se je zopet obogatila s precejšnjim številom novih knjig.

NOVA KNJIGA

Izšel je 1. zvezek iz zbirke protikomunističnih dokumentov „TABORIŠČNI ARHIV PRICA“; obsega 304 strani, stane pa v Argentini 3.500 pesov, t. j. 35 novih pesov. Knjige, lahko dobi-te pri dr. Filipu Zaklju, Rivadavia 231, Adrogué, pa tudi v Dušnopastirski pisarni in pri poverljivih.

upodobilo določen značaj. Ob različnih primerih smo spoznali, kako zelo različen vpliv ima na razvoj in formacijo človeka prav različna topografska in klimatična pogojenost zemlje. Razumljiva nam je ob tem postala drugačnost med plemeni in narodi. Spoznali smo, da so narodna folklorna imovina samorasla kolektivna narodova snovanja, njegove spontane zamisli, plod stvarnega in čustvenega žitja, odraz potreb, skušenj, vekovnih spoznanj, danih naravnih pogojenosti, zgodovinskih dogajanj in značaja narodovega.

Dovolj vzrokov tedaj, da se zavzamemo predvsem v tujini za poglobitev v vire, ki hranijo tako prežno bogastvo naše pretekle in zdajnje biti. Ugotovili smo celo, da bi kazalo npr. uvesti to snov kot učni predmet v srednješolski tečaj, saj je prav tako svoj-skoslovenska in bistveno važna, kot so ostali predmeti v sedanjem učnem načrtu.

Čeprav se je sestanek potegnil to-pot tja do ene ure (začeli smo ga zaradi cerkvenega obredja malo kasneje), je ves čas obstajal vzoren in napet stik med predavateljico in poslušalci, ki so se ji ob koncu temu primer-no zvočno zahvalili.

O B V E S T I L A

NEDELJA, 14. aprila 1974:

V Slovenskem domu v San Martinu velikonočni zajtrk.

V Slomškovem domu pričetek jubilejnega leta slovenske srenje v Ramos Mejia. Ob 19 slovesna velikonočna maša

SREDA, 17. aprila 1974:

V Slovenski hiši ob 15.15 duhovniški sestanek.

SOBOTA, 20. aprila 1974:

Na Pristavi ob 20 jesenski ples.
V Hladnikovem domu družinska večerja. Prijave do 16. aprila pri odbor-
nikih. Vabi društvo Slovenska vas.

NEDELJA, 21. aprila 1974:

V Slomškovem domu 19. Slovenski dan združen s proslavo 25. letnice slovenske srenje v Ramos Mejia.

SREDA, 24. aprila 1974:

V Slovenskem domu v San Martinu ob 18.30 sestanek Lige žena mati. K predavanju o Solženicinu vabljeni tudi moški.

-ČETRTEK, 25. aprila 1974:

V Slov. hiši ob 17.30 sestanek Zveze slovenskih mater in žena. Predava Pavle Rant: „Slovenska družina, kam?“

SOBOTA, 27. aprila 1974:

V Slomškovem domu ob 20. urj občni zbor doma.

NEDELJA, 28. aprila 1974:

V Slovenskem domu v San Martinu obletnica blagoslovitve doma z mašo, akademijo in družabno prireditvijo.

SREDA, 1. maja 1974:

V Škofovem zavodu v Adrogue študijski dan in občni zbor SKAD-a. Pričetek ob 10.30 s sv. mašo.

V Slovenski hiši občni zbor Družabne pravde. Ob 9 maša, ob 10 zbor.

NEDELJA, 5. maja 1974:

V Slov. dom v Carapachayu obletnica doma.

Od vsepovsod

Slikar Lubarda umrl. V Beogradu je umrl Peter Lubarda eden največjih slikarjev iz Jugoslavije. Rodil se je pred 67. leti v Črni gori, srednjo šolo pa je obiskoval v Splitu. Po srednješolskih študijah se je vpisal na umetniško šolo v Beogradu, izpopolnil pa jih je s študijem v Parizu. Prvič je razstavil svoja dela leta 1926 v Rimu, od tedaj pa je bil udeleženec mnogih mednarodnih razstav in to ne samo v raznih umetniških središčih Evrope, ampak tudi Azije in Amerike. Seveda je razstavljal tudi v svoji ožji domovini Črni gori in Srbiji. Med mnogimi mednarodnimi priznanji, ki jih je Peter Lubarda prejel, bi bilo omeniti nagrado Grand Prix 1. 1937 v Parizu, prvo nagrado na razstavi v Haag, leta 1937 ter prvo nagrado na III. bienalu v Tokio leta 1955.

Jacquelinin nakit. Mnogi časniki-
ji menda nimajo posebnega dela, pa so se spravili na ugotavljanja, koliko nakita je podaril v petih letih Onassis svoji ženi. Ugotovili so, da ima Jacqueline 490 prstanov, 68 parov uhanov in 76 ogrlic, poleg drugih draguljev. Za vse to je Onassis menda odštel 17 milijonov dolarjev.

Velikonočna vigilija
ob 10 zvečer
v Slovenski hiši

- Slavje luči Vstalemu Kristusu:
 - Besedno bogoslužje:
 - Krstno bogoslužje:
 - Evharistično bogoslužje:
- Nabirka med sv. mašo bo za novo Slovensko cerkev Marije Pomagaj
- Pel bo S. P. Z. „Gallus“

DR. JUAN JESUS
BLASNIK

špecialist za ortopedijo
in travmatologijo

C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed
Zahtevajte določitev ure na
telefonu 49-5855.

Privatni telefon: 628-4188

Ordinira v torek, četrtek in soboto
od 17 do 20

RESITEV DRUGE NAGRADNE
KRIŽANKE

Vodoravno: 1) Milost. 6) Zagreb.
11) Ozon. 12) Eta. 14) Lepo. 15) Lik.
16) Očeta. 18) Dol. 19) Od. 20) Prepo-
na. 22) Se. 23) Promenado. 25) Obris.
27) Lačen. 29) Volčič. 31) Mimika. 32)
Lee. 33) Ale. 35) Sto. 36) Lek. 37)
Učena. 39) Ana. 41) Ar. 42) Mrkniti.
44) Op. 45) Sopiha. 46) Lazimo.

Navpično: 1) Molotov. 2) Izid. 3) Lok.
4) On. 5) Tečem. 6) Zaton. 7) Gl. 8)
Red. 9) Epos. 10) Bolehna. 13) Tepež.
16) Orosi. 17) Anali. 20) Priče. 21)
Adams. 23) Prlek. 24) Očita. 26) Bole-
ro. 28) Ekonom. 30) Čačka. 31) Menil.
34) Len. 36) Las. 37) Urh. 38) Ata.
40) Apo. 42) Mi. 43) Iz.

SLO-
VEN-
SKI
DAN

SLOVENCI,

na belo nedeljo, 21 aprila,
vsi v Slomškov dom na
19. SLOVENSKI DAN

S P O R E D :

DOPOLDNE ob 10:

Pozdrav, dviganje zastav, odkritje in blago-
slovitev spominske plošče ob 25-letnici Slo-
venske srenje v Ramos Mejia.
Slovesen prenos podobe Marije Kraljice Slo-
vencev na oqter.

Slovesna sv. maša z nagovorom delegata
msgr. Antona Oreharja. Poje ramaški zbor
pod vodstvom g. Gabriela Čamernika.
Pozdrav bratom in sestram na vseh celinah
sveta.

Ljudska napitnica ob Srebrnem jubileju in
skupno kosilo.

POPOLDNE ob 16:

Pozdrav predsednika ZS, g. Božo Stariha.
Recitacija slovenske mladine — g. Stanko
Jerebič. Nastop Slomškove šole — gđc. Anica
Šemrov. Slovenska pesem — SPZ Gallus —
dr. Julij Savelli. Slavnostna beseda — g.
Pavle Fajdiga. Slovenski narodni plesi: otroci
— ga. Ema Kessler. Fantje in dekleta —
g. Janez Bitenc. Sledi ljudska veselica.

Opozarjamo na

Razstavo Slovenskega tiska, ki je živa vez
med nami. Delovali bodo založeni štanti z
vsemi dobrotami in rujnim vincom iz Men-
doze.

Narodne noše iz vseh okrajev pristrčno va-
bljene!

V primeru slabega vremena, bo slavje pre-
loženo na naslednjo nedeljo.

Gradimo slovensko prihodnost!

Vabi Zedinjena Slovenija

BLAGOSLOVLJENO VELIKO NOČ

želi vsej slovenski akademski mladini

s k a d

Slovenski dom v San Martinu

želi vsemu svojemu članstvu in prijateljem doma
vesele velikonočne praznike ter vse vabi na proslavo

13. OBLETNICA BLAGOSLOVITVE DOMA

KI BO V NEDELJO, 28. APRILA 1974

S p o r e d :

dopoldne ob 11 v dvorani doma sv. maša, ki jo bo daroval
sanmartinski dušni pastir č. g. Jure Rode
ob 12.30 skupna kosilo
popoldne točno ob 15.30

Akademija

pri kateri bodo sodelovali: šola škofa dr. Rožma-
na, Slovenski pevski zbor, dekliški ojekt, mla-
denke in drugi.

Slavnostni govornik: g. Miloš Stare, predsednik NO

Po akademiji bo

VELIKA DRUŽABNA PRIREDITEV

s sodelovanjem orkestra PLANIKE

RUTA 205 FTE. ESTACION
TEL. 295-1197

AVDA. 25 de MAYO 136

ALMAFUERTE 3230
a 1 cuadra Municipalidad

AVDA. PAVON/H. YRIGOYEN 8854/62
TEL. 243-2291/3058 (Entre Boedo y Sáenz)

EZEIZA

C. SPEGAZZINI

SAN JUSTO

LOMAS DE
ZAMORA

VESELE IN BLAGOSLOVA POLNE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ZELI VSEM ROJAKOM IN ODJEMALCEM TER SE JIM PRIPOROČA

PONOVO POVAILO.

Opozarjamo vse rojake, da PETNAJSTEGA APRILA zaključimo
čas prijav za RAZSTAVO SLOVENSKE PODJETNOSTI,

ki se bo vršila meseca oktobra tega leta.

Vsem pa, ki so se že prijavi, sporočamo,
da jih bo v naslednjih dneh, po dogovoru,
obiskal naš zastopnik,

da skupno izdelamo načrt in se pogovorimo o podrobnostih,
da bo RAZSTAVA MOGOČNI IZRAZ NAŠE PODJETNOSTI
in nov dokaz, da čisto zares:

V SLOGI JE MOČ!

JAVNI NOTAR
**FRANCISCO RAUL
CASCANTE**
Escribano Público
Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2
T. E. 35-8827

PORAVNAJTE ZAOSTALO
NAROČNINO!

Prav vesele in milosti polne velikonočne praznike želi vsem
članom in rojakom

NAŠ DOM V SAN JUSTO

ter že danes vabi na tombolo, ki bo 19. maja 1974.

1949

1974

SLOMSKOV DOM želi vsem rojakom blagoslovljeno Veliko
noč in vabi na slovesen pričetek jubilejnega leta ob
25-letnici prve sv. maše za Slovence v Ramos Mejia. —
Na Veliko nedeljo ob 19 slovesna daritev, med katero bo
cerkveni zbor izvajal Tomčevo mašo v čast sv. Cirilu in
Metodu.

VSEM ROJAKOM TER MLADINI V DOMOVINI IN PO SVETU
ZELITA VESELO VELIKO NOČ

Slovenska
dekliška
organizacija

Slovenska
fantovska
zveza

Blagoslova polne praznike vstajanja Gospodovega
želi vsem Slovincem

CACES s. r. l.

Slovensko keramično podjetje

Pedro Molina 130-42 Guaymallén Villa Nueva, Mendoza

sdo

MORON

sfz

te vabita na

JESENSKI PLES

20. aprila ob 20

PRISTAVA

PLUTTO'S

Srečne in vesele praznike Gospodovega vstajanja vošči vsem
svojim članom in rojakom

KREDITNA ZADRUGA "SLOGA" z. z. o. z.

Bartolomé Mitre 97

T. E. 658-6574

Ramos Mejia

Blagoslova in milosti polne velikonočne praznike želi vsem
odjemalcem in rojakom

MIZARSKA DELAVNICA

BIVEGRO

Rep. de Chile 3036

T. E. 651-3452

San Justo

Blagoslovljene velikonočne praznike želi vsem rojakom

SIMON RAJER

Tucumán 1561, 7. nadstr., št. 49

T. E. 46-9440

Buenos Aires